

APMASTYMAI PO RINKIMŲ

Dr. Leonas Milčius

PASIRINKOME
TINKAMIAUSIĄ

Visada džiugu, kai Naujieji Metai prasideda ne vien nauju kalendoriumi, bet ir naujais darbais, viltimis bei galimybėmis. Lietuvos Respublikos Prezidentu išrinkus Valdą Adamkų, tikresnėmis tampa geresnės ateities, geresnio gyvenimo viltys. Lietuvoje pradeda klostytis nauja situacija, kai į politinį gyvenimą ateina nauji žmonės. Valstybės gyvenimas turėtų tapti veržlesniu bei rezultatyvesniu. Visa tai džiugina ir teikia gražių vilčių ateičiai. Drąsiai galima sakyti, kad lietuvių tauta vis dar sugeba lemti savo valstybės likimą.

Aišku, man kaip kauniečiui, dar labiau džiugu tai, kad prie šių pokyčių ženkliai prisidėjo Kauno krašto rinkėjai. Jie labai gausiai dalyvavo rinkimuose ir parėmė Valdą Adamkų. Gera širdyje ir dėl to, kad nė minutei neteko suabejoti savo pasirinkimu ir dalyvavimu jo rėmimo kampanijoje, o taip pat straipsniais Kauno krašto laikraščiuose. Matėte jų nemaža ir "Dirvoje". Dėl jų net už Atlanto buvau itin aršiai užpultas. Tačiau bandymai mus apjuodinti davė priešingus rezultatus, negu tikėjosi jų sumanytojai ir vykdytojai.

Dar ne vieną savaitę ar mėnesį politologai ir politinės partijos nagrinės rinkiminės kampanijos eigą, kandidatų štabų darbą, gyventojų nuomonių pokyčius bei jų priežastis, darys vienas ar kitas išvadas. Būtų blogai, jei vieni jaustųsi tik laimėtojai, o kiti liktų nusivylusiais pra-

laimėtojai. Įgyta patirtis visiems turėtų būti naudinga: ji turėtų visuomenei atverti santarvės ir vaisingos veiklos laikotarpį.

Be abejo, kiekvienas kandidatas kėlė daug naujų idėjų, kiekvienoje programoje buvo žadama padaryti gana daug svarbių darbų. Visa tai neturėtų būti atmesta ir pamiršta. Suprantama, kad naujasis Prezidentas neatliks tų darbų, kuriuos privalo padaryti Seimas, iš naujo suformuota Vyriausybė, pagaliau mes patys. Bet jis gali būti geru smagračiu, priverčiančiu visas valstybines institucijas suktis spėčiau ir rezultatyviau, o ne tuščiu užsiu. Jos privalės aiškiai ir įtikinamai išreikšti pasauliui Lietuvos siekius, gauti užsienio valstybių bei tarptautinių organizacijų pritarimą ir paramą šių siekių įgyvendinimui. Esu įsitikinęs, kad šioms darbams išrinkome patį tinkamiausią Prezidentą.

Po kelių savaičių pasimirš rinkiminės aistros. Lyg naujametiniai fejerverkai užges pergalės iškilmų jaudulys, o kasdieniniai darbai bei rūpesčiai kiekvieną iš mūsų išuks į savąjį verpetą. Bet šiandien galima sveikinti visus lietuvius, gyvenančius čia, Lietuvoje, ir už plačiojo Atlanto. Galima sveikinti visus "Dirvos" skaitytojus, jos rėmėjus, visus jos korespondentus, gražiais darbais ir gerais rezultatais pradėjus naujus, tikėkimės, taip pat gražius, 1998 metus.

Jeigu ir buvo laikas, kai teisėtai buvo galima priekaištauti, kad Tėvynė nesugebėjo įvertinti visų savo sūnų ir

dukterų, kad buvome suskirstyti į savus bei atėjūnus (kaip bandė įvardinti egoistinis filosofas Arvydas Juozaitis), tai šiuo metu pagaliau buvo tarta: visi esame Lietuvos vaikai, visi galime ir privalome jai dirbti. V. Adamkaus išrinkimas yra tikrai didingas ir gražus žingsnis tikrosios santarvės ir stiprios tautinės vienybės link.

Labai norėtusi, kad Lietuvių tautininkų sąjunga ir Amerikos lietuvių tautinė sąjunga taptų tuo naujuoju tiltu, plačiu ir tvirtu, jungiančiu istoriją ir ateitį, ryžtą ir pasitikėjimą, tautinį tvirtumą ir demokratiją. Tinkamesnio ir dėkingesnio laiko Lietuvoje seniai nebuvo.

SLIEKŲ
IEŠKOJIMAS

Jau savaitė, kai gyvename žinodami, kas bus penktasis Lietuvos Prezidentas. Jau turėtų nurimti rinkiminės aistros, bet, žiūrėk, jos čia vienur, čia kitur jos vėl ir vėl

prasiveržia. Matyt, gerai buvome įkaitę. Tik nesmagu, kai oponentai trūkstamus balsus tikisi surasti kokioje nors šiukšliadėžėje arba sąvartyne. Ką gi, sako, kad šiukšlynuose visko randama, bet, kad būtų galima surasti prezidentą – netikiu. Ir neduok Dieve, o tai turėtume Šiukšlynų prezidentą. Ar ne pats laikas būtų jo ieškotojams prisiminti gražų žmonių posakį: nereikia ieškoti sliekų, kai ne meškierioti einame.

O kur eina Lietuva, kas laukia jos žmonių, Prezidentu išrinkus Valdą Adamkų? Klausantis kitų šalių politikų atsiliepimų, galima tik pasidžiaugti, kad pasaulis (išskyrus kai kuriuos Rusijos "balsus") gerai vertina mūsų pasirinkimą. Lietuvos prestižas neabejotinai pakilo. Turime puikias galimybes nuosekliai siekti svarbiausių valstybinių tikslų: didinti šalies saugumą, palaipsniui jungdamiesi į NATO gynybines struktūras, o nuosekliai įeidami į Europos Sąjungos ekonominę įtaką – protingiau vykdyti vanagai pradėtas reformas. Galime gerinti žmonių gyvenimą: tam yra visos politinės bei organizacinės prielaidos. Esant geranoriškam Prezidento, Seimo Pirmininko ir Užsienio reikalų ministro sutarimui, susidaro kaip niekada stipri bei vieninga užsienio politikos komanda.

Suprantama, nestokojama ir provokacinių išvedžiojimų: neva, veltui lietuviai pasirinko "dėdę iš Amerikos" nes nereikia tikėtis, kad Amerika gadinis savo santykius su Rusija. Esą naujasis Prezidentas sunkiai ras bendrą kalbą su vietiniais valdininkais, nes jis nesupras Vakarams neįprastų ekonominių reformų. Tačiau man būtų dar labiau keista, jeigu tokių

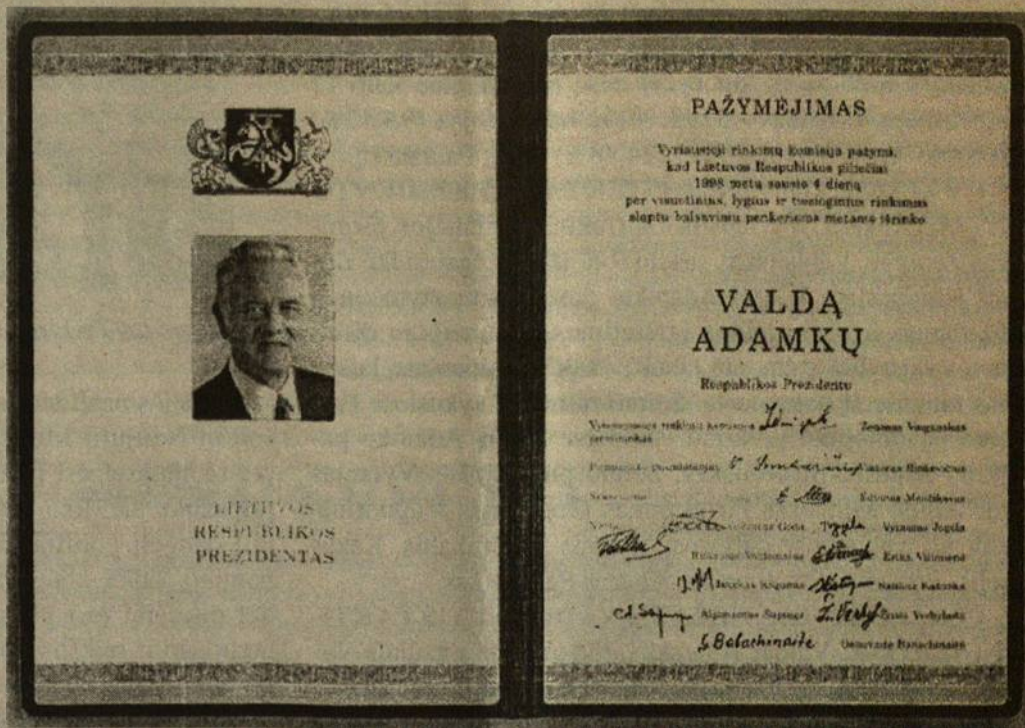
kalbų visai nebūtų, nes Rusijos bet kurios kartos politikams visada naudingiau, kai Baltijos šalių vadovai yra praeję senąją sovietinę mokyklą ir, pagal į kraują įaugusį įprotį, jų gerokai prisibižo. Ne viskas, kas gerai Lietuvai, patinka ne visada geranoriškiems jos kaimynams.

Nereikia tikėtis, kad tos jėgos, kurios į politikos viršūnes staiga išstūmė Artūrą Paulauską, greitai sudės savo matomus bei užslėptus ginklus ir užkonservuos juos penkeriems metams. A. Paulausko pergalė daugeliui jų atrodė tokia akivaizdi, kad vienas iš LDDP vadovų net Kovo 11-osios Akto signatarų naujametiniame susitikime pareiškė, esą nebėra tokios jėgos, kuri dar galėtų sustabdyti jų remiamą kandidatą.

Ir štai, tokia jėga atsirado! Tai – lietuvių tautos dauguma. Rėksmingos kalbos apie į šiukšlynus išmestus biuletenius ir triukšmingi raginimai nepripažinti rinkimų rezultatų yra tik kaprizinga patirto pralaimėjimo išraiška.

Matyt, dar ilgai Valdas Adamkus apie būsimą slogą, išvyką, kalbą ar net kokio pareigūno skyrimą pirmiau "sužinos" iš laikraščių, negu iš tikro suslogo, ar ką nors pasakys balsu. Psichologinio spaudimo Prezidentui ir ateityje bus pakankamai. Tik, žinant V. Adamkaus santūrumą, toleranciją ir pažūrų tvirtumą, galime drąsiai pasakyti, kad bet koks provokacinis spaudimas liks bevaisis, o Prezidento kvietimas santarvei ras atgarsį Lietuvos politiniame gyvenime. Turi išvysti valstybinę atsakomybę ir ramaus darbo galimybę.

(Nukelta į 4 psl.)

Lietuvos Respublikos Prezidento pažymėjimas (Atvaizdą kompiuteriu priėmė A. Gedris)

Vakaras prie Baltijos

Viktoro Kučo nuotr.

Girdėta iš Vilniaus

• **GALUTINIAI RINKIMŲ REZULTATAI.** Sausio 9 d. Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) vieningai patvirtino galutinius Prezidento rinkimų rezultatus. Už Valdą Adamkų, balsavo 968 031 (50,37 proc.), už Artūrą Paulauską - 953 775 (49,63 proc.) rinkėjų. V. Adamkus nugalėjo, gavęs 14 256 balsų persvarą. Prezidento rinkimuose dalyvavo 73,76 proc. turinčių balso teisę. VRK įregistravo ir duomenis, gautus iš 44 konsulatų ir ambasadų, kur balso teisę turi daugiau kaip 11 tūkst. rinkėjų, o balsavo 5298. 4001 balsuotojas (75,52%) pasisakė už V. Adamkų, o 1297 (24,48%) už A. Paulauską.

• **VALDUI ADAMKUI ĮTEIKTAS PREZIDENTO PAŽYMĖJIMAS.** Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas Zenonas Vaigauskas sausio 9 d. iškilmingai įteikė rinkimus laimėjusiam Valdui Adamkui prezidento pažymėjimą. "Priimdamas lietuvių tautos įgaliojimus, išsipareigoju dirbti Lietuvos valstybei ir žmonių labui", - sakė V. Adamkus, laikydamas rankose šį dokumentą. Seimo rūmuose vykusiose Prezidento pažymėjimo įteikimo iškilmėse Valdą Adamkų pasveikino Algirdas Brazauskas, Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, Ministras Pirmininkas Gediminas Vagnorius, prezidento rinkimuose dalyvavę Vytenis Andriukaitis, Kazys Bobelis, Rimantas Smetona bei Artūras Paulauskas.

• **PREZIDENTAS NEŽADA VADOVAUTIS PARTIJŲ NUOMONE.** Valdas Adamkus, sudarydamas naująją Vyriausybę, pirmiausia žada vadovautis savo, o ne jį rėmusios ar Seime daugumą turinčios partijos nuomone. Tai jis pareiškė po Prezidento pažymėjimo įteikimo ceremonijos. Pirmasis susitikimas su partijų vadovais numatytas sausio 12 d. Netrukus paaiškės ir Prezidentūros reikalų perėmimo komisijos nariai. Kol kas paskirtas tik jos pirmininkas - į Lietuvą grįžęs V. Adamkaus jaunystės draugas Raimundas Mieželis.

• **PAKVIETĖ APSILANKYTI.** Estijos Prezidentas Lennart Meri sausio 5 d. paskambino Lietuvos vadovu išrinktam V. Adamkui ir pasveikino jį su pergale. Pokalbio metu L. Meri pabrėžė trijų Baltijos valstybių bendradarbiavimo būtinybę ir pakvietė V. Adamkų oficialaus vizito į Estiją.

• **GERŲ DARBŲ PRADŽIA.** Šiaulių rajono Egėliškių kaimo gyventojai dėkingi Almai Adamkuvienei, kurios pastangomis čia vėl veiks mokykla, medicinos punktas ir biblioteka. Po septynerių metų pertraukos šios įstaigos bus vėl atidarytos pastate, kuris prieš keletą metų buvo privatizuotas ir stovėjo tuščias, užkaltais langais. Egėliškių ir netoliese esančių kitų kaimų pradinukams į mokyklą tekdavo važinėti po 15 kilometrų arba gyventi bendrabučiuose. Pagalbos buvo kreiptasi daug kur, tačiau atsiliepė tik V. Adamkaus rinkimų štabas. A. Adamkuvienė dar prieš pirmąjį rinkimų ratą surado rėmėjų, kurie nupirko ir padeda remontuoti pastatą. Jame taip pat bus įrengtas pamokų ruošos kambarys ir mokytojos butas.

• **VILTYS.** Lietuvos gyventojai optimistiškiau žiūri į ateitį, nei ankstesniais metais. 42 proc. gyventojų mano, kad ateinantys metai bus geresni nei praėję. Tuo tarpu 1996-aisiais taip ateitį vertino tik 29 proc. apklaustųjų. Tokius "Gallup International" sociologinių tyrimų duomenis skelbia "Lietuvos rytas". Nuo 1996-ųjų beveik dvigubai sumažėjo manančių, kad ateityje gyvenimas blogės. Kalbant apie tarptautinius santykius, Lietuvos gyventojai nesitiki didelių permainų. Kas antras mano, kad šie metai bus tokie pat, kaip ir praėję.

• **JAV POZICIJA.** JAV ambasadorius Lietuvoje Keith C. Smith išdėstė savo šalies požiūrį: "Jei Lietuva nori tapti NATO nare, ji privalo turėti teisę ją tapti. Ir jei Rusija siūlo ką nors mainais už Lietuvos narystę NATO, JAV to nerems".

• **PASIRAŠOMA CHARTIJA SU JAV.** Baigiantis savo kadencijai Prezidentas Algirdas Brazauskas lankosi JAV. Šio vizito tikslas - kartu su JAV bei Latvijos ir Estijos Prezidentais sausio 16 dieną Vašingtone pasirašyti bendradarbiavimo chartiją. Viešnagės JAV dienomis numatyti A. Brazausko ir Baltijos šalių vadovų susitikimai su aukšto rango JAV pareigūnais, tarp kurių - ir Valstybės sekretore Madeleine Albright, taip pat verslininkais, mokslininkais, žurnalistais.

• **SAUDARGO VIEŠNAGĖ.** Sausio 9 d. į JAV išvyko užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas. Per keletą dienų jis ketina aplankyti penkias valstijas - Konektikutą (Connecticut), Masačiūsetso (Massachusetts), Mičigano (Michigan), Ohajo (Ohio) ir Floridos. Vietos lietuvių bendruomenių atstovams ministras A. Saudargas plačiau papasakos apie Lietuvos užsienio politiką bei JAV ir Baltijos šalių chartiją, kurią keturių valstybių prezidentai ketina pasirašyti Vašingtone. Baigęs susitikimus su išeiviais, A. Saudargas prisijungs prie chartiją pasirašyti atvykusio Algirdo Brazausko.

• **IŠRINKTAS SEIMO NARYS.** Į laisvą Seimo nario vietą Aukštaitijos apygardoje, vietoj praėjusią vasarą mirusio akad. Raimundo Rajecko, išrinktas Virmantas Velikonis, gavęs apie 56 procentus rinkėjų balsų. (Pagal Eltos pranešimus)

Iš visur – apie viską

NAUJIEJI RUBLIAI

Algirdas Pužauskas

Rusijos prezidentas Boris Jelcin Naujųjų Metų proga per radiją kreipėsi į tautą. Jis pripažino, kad liko neatsakyta į daugelį politinių ir ekonominių šalies klausimų. Todėl piliečiai turi pilną teisę nerimauti ir reikšti nepasitenkinimą lėtais pažangos žingsniais. Prezidentas stengėsi pasirodyti dideliu moralistu: jis ragino naujuosius biznierių kreipti dėmesį į biznio etiką, užjausti vargšus, padėti nepasiturintiems, nebūti savanaudžiais rublio gaudytojais. Jis priminė nemarią "rusišką sielą", jos dorovines ir kultūrines gelmes. Prezidentas kalbėjo, kad kartu su laisvąja rinka atėjo dvasinė tuštuma, kurią reikėtų užpildyti.

Maskvos požeminiame traukinyje ("metro") Naujųjų Metų dieną sprogo nedidelė bomba, kuri buvo paslėpta vagone paliktame moteriškame rankinuke. Požeminiams metro traukiniais kasdien važinėja apie 9 milijonai maskviečių. Tačiau nedarbo dieną keleivių nebuvo. Sprogimas sužeidė tris geležinkeliečius. Policija paskelbė, kad tai – teroristų darbas, tačiau įtariamųjų neturi.

Kol Prezidentas rūpinasi rusų biznierių sielomis, Maskvoje pasakojamas toks anekdotas:

"Turtingas rusas, susidūręs gatvėje savo naujuoju automobiliu su sunkvežimiu, garsiai vaitoja: "Mano Mercedes! Mano Mercedes! Kur aš kitą tokį gausiu!" Du girti maskviečiai jam sako: "Kaip gali verksti dėl automobilio, kai tavo kairė ranka nuplėšta? Biznierių, pažvelgęs į rankos likučius, dar gailiau verkia: "Mano auksinis laikrodėlis, mano "Rolex" dingio!"

Nuo Naujųjų Metų Rusi-

joje įvestas naujasis rublis. Sugrįžo ir šimtoji rublio dalis – kapeika. Pernai infliacija siekė "tik" 11%. Tai laikoma beveik normalia padėtimi. Senieji banknotai bus priimami kartu su naujaisiais per visus metus. Parduotuvės ir restoranai turės budriai stebėti, kuo mokama už prekes. Maskvos gyventojai džiaugiasi, kad banknotai turės mažiau nulį. Didžiausias senasis banknotas buvo net 500,000 rublių. Jo vertė rinkoje – 84 doleriai. Senieji 100 rublių banknotai buvo beverčiai, ne visur juos beprimdavo. O juk Sovietų Sąjungos laikais 100 rublių buvo dirbtinai vertinami 160 dolerių.

Senieji rusai džiaugiasi, kad sugrįžo kapeikos. "Gerais" laikais už kapeiką buvo galima gauti dėžutę degtukų. Rusijos centrinis bankas tikisi, kad senieji banknotai sugrįš į valstybės sandėlius per tris pirmuosius šių metų mėnesius ir rinkoje liks tik naujoji valiuta.

Keliais sakiniiais

• Kalifornijoje nuo Naujųjų metų uždrausta rūkyti visuose naktiniuose klubuose, baruose, tavernose ir restoranuose. Bandoma apsaugoti darbininkus ir tarnautojus nuo dūmų. Kritikai tvirtina, kad teismai šį "žiaurį" įstatymą atmes. Tavernų savininkai skundžiasi, kad nukentės verslas. Jų grupė jau kreipėsi į teismą, bet teisėjas pasitaikė nerūkantis ir skundą atmetė.

• Pietų Afrikos vyriausybė užmezgė diplomatinis ryšius su komunistine Kinija ir nutraukė formalius ryšius su Taivaniu. Ta proga Pietų Afrikoje lankės Kinijos užsienio reikalų ministras. Pietų Afrika su Taivaniu toliau palaikys prekybinius ryšius. Pretorijoje liks nedidelė ekonominių santykių įstaiga.

• Filipinuose gegužės mėnesį bus renkamas prezidentas. Dabartinis vadovas – Fidel Ramos paskelbė, kad jis savo įpėdiniu norėtų matyti parlamento žemųjų rūmų pirmininką Jose de Venecia. Šis pasirinkimas užgavo seną Ramos draugą, buvusį gynybos ministrą Renato de Villa, kuris išstojo iš Ramos partijos ir pasiskelbė nepriklausomu kandidatu. Pavojuingą pretendentu liko kino aktorius Joseph Estrada.

Net keli kandidatai planavo viceprezidento pareigas

pasiūlyti dabartiniam Manilos miesto merui Alfredo Lim, tačiau šis nutarė pats kandidatuoti į prezidento postą. Visus kandidatus vyrus planuoja įveikti buvusio prezidento duktė, senatorė Gloria Macapagal. Paskutinės apklausos duomenimis ji surinko 28% balsų. Rinkimų kampanija jau prasidėjo.

• Izraelio vyriausybėje atsirado dideli nesutarimai tarp dešiniųjų Likud partijos narių. Pats dešiniausias liko buvęs generolas Ariel Sharon, pristatęs kabineto posėdžiui Vakarų kranto žemėlapi, kuriame apie 70 procentų žemės priskiriama Izraeliui "saugumo" reikalams. Sharon remiasi "valstybės interesais". Palestiniečių nuomone, Izraelis galėtų pasilikti ne daugiau kaip 7-10 procentų. Nuosakėsnieji likudininkai kalba apie 30 procentų.

• Naujųjų metų dieną prie pietinės Italijos krantų buvo sulaikytas turkų prekinis laivas su 386 pabėgėliais, tarp kurių buvo 230 kurdų. Laivo įgula pabėgo, o italų šalpos organizacijos keleivius priglaudė mokyklose ir Raudonojo kryžiaus prieglaudose. Tarp pabėgėlių taip pat yra pakistaniečių, bengalų ir alžyriečių.

• Kenijos prezidento rinkimuose dalyvauja apie 9 mi-

lijonai registruotų rinkėjų, tačiau balsų skaičiavimas užsitęsė, nes kandidatų buvo 14, o balsavimuose dalyvavo 42 etninių grupių žmonės, kurie tarp savęs nesusikalba ir vieni kitų nekenčia. Etninės grupės dar suskilusios į 27 politines partijas. Mitinguose jau žuvo 14 žmonių. Dabartinis prezidentas Daniel Moi, išbuvęs jau keturis penkerių metų terminus, vėl kandiduoja, nors konkurentai sako, kad sulaukęs 73 metų amžiaus, jis jau yra per senas. Be to, jis jau praeituose balsavimuose buvo kaltinamas balsų vogimu, o dabar dar labiau tikisi tik riausių policijos paramos.

• JAV karinių pajėgų, veikiančių Persų įlankoje, vadas, jūros pėstininkų generolas Anthony Zinni pareiškė, kad Irako diktatorius Saddam Hussein tvarko valstybę lyg senų laikų Amerikos gangsterių bosas. Saddam neleidžia įsivertinti jokiai opozicijai, bet nusuka jai sprandą, vos gandams apie tai pasigirdus. Generolas A. Zinni dar pridėjo, jog nežinia, kiek laiko JAV teks būti kovinėje parengtyje šiame regione.

• Pasaulio Sveikatos organizacija paskelbė, kad Kenijoje ir Somalyje pasirodė

(Nukelta į 3 psl.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. 216 531-8428

e-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: DR. JONAS JASAITIS

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA

19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. — Subscription per year-\$35.00, first class-\$58 • Single copy-70 cents. Air mail overseas-\$110.00.

Prenumerata metams — \$35.00, pusei metų — \$20.00, pirmą klase — \$58 • Oro paštui užsienį metams — \$110.00. • Atskiros numerio kaina 70 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant — Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Redaktorius skiltis

RINKIMAI IR KŪLIAVIRSČIAI

Pirmame mūsų savaitraščio puslapyje — Lietuvos Respublikos Prezidento Valdo Adamkaus pažymėjimas. Balsavimo rezultatus patvirtino visi Vyriausiosios rinkimų komisijos nariai. Baigėsi "kitos stovyklos" gerbėjų bandymai surasti savo statybinio pergale savartynuose. Nežiūrint surūgusios kai kurių politikierių išraiškos, pro sukąstus dantis tariamų priverstinių pasveikinimo žodžių ir šaizų kiauksėjimų apie būsimąsias naujojo Prezidento klaidas, Lietuva su palengvėjimu atsiduso. Pagarbiai nusišypsojo demokratinių pasaulio šalių ir rimtų tarptautinių organizacijų vadovai: Lietuva nesileido išsukama iš nepriklausomybės kelio.

Tačiau tik kuriam laikui praėjus dauguma žmonių, tarp jų ir lengvabūdiškai — už nemokamą koncertą arba neįvykdomą medžiaginę gėrovės pažadą — balsavusių suvoks, koks pavojus, lyg Damoklo kardas, buvo pakibęs virš mūsų Tėvynės ateities. Šį kartą susirėmė ne du, demokratiškų pažiūrų, tik nevienodą taktiką pasirinkę asmenys, o visiškai skirtingų tikslų siekusios jėgos. Dėl nesiliaujančio erzelio ir tariamų priešų ieškojimo daug žmonių buvo nusivylę "tais ir anais". Pasinaudoti jų apatiškumu galėjo jėgos, kurioms šiandien dar ne visai patogu įgyvendinti savo tikslus prievarta. Nelaimę galėjome prisiskauti patys. Gerai, kad susigriebta bent pačiu paskutiniu momentu. Sausio 4-osios pamokos turėtų ilgam išlikti atmintyje. Nuo lemtingos klaidos gal būt apsaugojo kitos to paties mėnesio sukahties — šventos Sausio 13-osios atminimas.

Pats ryškiausias labai jau neįprastos rinkimų kampanijos bruožas — politiniai kūliavirsčiai. Tik pasakose taip būna, kad apsisverčia jaunikaitis ir stojasi visai kitu žmogumi. Dar įdomiau, kad po rinkimų tokių persivertimų net padaugėjo. Kai kurie

kūliavirsčiai — gana išpūdingi, ne vieną (tarp jų ir šių eilučių autorių) sugluminusių. Pirmasis tokį triuką parodė pats tuometinis Prezidentas. Išeinu, sako, supratau, kad nebetinku. Nenoriu, kad mano praėjus būtų dėmė Lietuvai. Na, argi ne gražu, kai susiprantama? Deja, tai buvo tik sūktai sumazgytas manevras, kurio esmė — seniai žinoma: "Išeinant — pasilikti."

Kitą triuką, tik daug pavojingesnį, nesėkmingą ir visai neįspūdingą, panaudojo vos prieš metus atėjusieji į valdžią. Jau kitą dieną po pirmojo rinkimų rato jų štabo vadovas prisipažino, kad tikėjosi surinkti tik apie 12 proc. balsų. O kad gavo kiek daugiau, dėl to esanti kalta... sociologija. Kai kas puolė aiškinti, jog tikėjosi stebuklo. Girdi, rinkėjai privalėjo pakeisti savo pažiūras, pamiršti ne kartą rodytą nepagarbą ir ne itin pateisinamas ambicijas bei pretenzijas. Tik paskutinę minutę, anot vieno auksaburnio, "su ašaromis ir sukandę dantis" lėtai pradėjo kūliavirsti. Paskutinioji jo dalis baigiama jau po rinkimų.

Vos prieš porą dienų buvo aiškinama, kad konservatoriai nesiruošia nei konferencijai, nei suvažiavimui. Staiga atsiradusiose "politinės veiklos kryptyse" sakoma, kad jie ateityje planuoja tapti "centro-centro dešinės" politinės orientacijos partija. Išplėstiniame partijos valdybos ir Seimo frakcijos posėdyje "buvo tariamasi dėl būsimo bendradarbiavimo su naujuoju šalies vadovu, prieita nuomonė, kad turi vykti nuolatinės ir konstruktyvios derybos su V.Adamkumi." Ar tik dabar suprasta, kad reikia "konstruktyvių", paprasčiau sakant, rimtų derybų, kai ne vaizduojama, o iš tikrųjų tariamasi? O gal tai reiškia naujus kūliavirsčius, kai įnirtingi priešininkai staiga virsta "patarėjais"? Juk permainos naujomis valdiškomis vietomis pakvipo.

Juozas Žygas

Manau, kad nesuklysiu sakydamas, jog kai kurie Lietuvos valdovai per keletą amžių nebuvo lietuviškų žemių vienytojai. Labai dažnai jie užrašydavo lietuviškas žemes (Žemaitiją), kad turėtų laisvas rankas slaviškose žemėse. Dabar labai sunku suprasti, kodėl buvo jojama iki Juodosios jūros. Net po Žalgirio mūšio nebuvo sugebėta (ir net pastangų nedėta) užvaldyti Nemuno žemupį ir į Baltijos jūrą išeiti. Taigi galiausiai teigti, jeigu nebūtų buvę Sausio 15-tosios, tai šiandieną Klaipėda priklausytų Karaliaučiaus kraštui. Jeigu dabar Lietuva tokiose Rusijos replėse būtų, tai apie NATO nė svajoti negalėtų.

Žinau, kad yra tokių, kurie praėjus klaidas bando nubaltinti sakydami, kad tuomet buvo kitokie laikai. O vis tik ir anais laikais, vokiečiai stengėsi Vyslos, Nemuno ir Dauguvos žiotis užvaldyti, suprasdami: kas valdo žiotis, tai tas valdo išėjimą į jūrą. Ir anais laikais prekyboje jūros didelę rolę vaidino. Juo labiau, kad tinkamų kelių ir geležinkelių dar nebuvo.

Jeigu anais laikais jūrų

reikšmės artojai nesuvokė, tai juos dar galima pateisinti. Tačiau bene prieš aštuonėtą metų vienas autorius, gal atsiliepdamas į mano straipsnius, parašė: "Jūra Lietuvai nebuvo reikalinga, nes jos prekyba žemės keliais vyko". Tokie rašėvisos visai neturi supratimo, ką tuomet Lietuva eksportavo! Lietuvos pagrindinės prekės nebuvo sabalų, ir šermuonėlių kailiai ar gintaras. Tai buvo rąstai, pelenai, degutas ir vaškas. Ar galima įsivaizduoti pelenus vežimu į Vokietiją gabenant? Nesąmonė!

Istorija rodo, kad civilizacija pirmiausia vystėsi jūrinėse tautose. Graikija, finikiečiai, Kreta, Kartagina, vėliau Italijos pajūrio miestai: Venecija, Neapolis, Genuja ir kt. O Baltijos jūroje Hanzos miestai: Visby, Liubekas, Dancigas, Talinas, Ryga ir vėliau — Karaliaučius. Tie miestai turėjo ir tapo civilizacijos ir kultūros židiniais. O Lietuva, nuo jūros atstumta, buvo laikoma tamsiausia europinės Rusijos provincija. Jeigu kas su šiuo teigimu nesutiktų, tegul tik pagalvoja, kiek latvių prieš šį karą buvo Amerikoje? Tik maža saujelė. Kadangi jie turėjo uostus ir pramonę, tai jiems nereikėjo duonos už jūrą ieškoti.

Taip sunkiai į jūrą išėjimą gavę, dabar turime žiūrėti, kad jis vėl į svetimųjų rankas nepatektų. O juk palaipsniui prie to einama. Dabar pavojus yra ne tiek karinis, kiek per privatizaciją. Nereikia būti naiviems ir tikėtis,

kad svetimtaučiams lietuviški reikalai rūpėtų. Jūrų laivininkystė, keltai, uosto krantinės, naftos terminalai ir laivų statyklos bei remonto dirbtuvės turėtų būti į strateginių objektų sąrašą įrašytos. Užtenka jau to, kad 5 milijardų vertės žvejybos laivynas buvo sužlugdytas. Dabar tie, kurie ką nors bendro su to laivyno sužlugdymu turėjo, negalėtų jokių atsakingų pareigų eiti.

Prisimindami Sausio 15-tąją, neturėtume užmiršti ir Tilžės akto, nes tas aktas sudarė teisinį pagrindą bent dešiniojo Nemuno kranto atskirumui. Jeigu nebūtų buvęs to atskyrimo, tai Lietuva Klaipėdos krašto neturėtų. Taip pat nereikėtų užmiršti ir tų, kuriems kilo idėja apie sukilimo rengimą ir kurie sėkmingai jį įvykdė. Šią dieną minint, neužtenka tik kalbų. Reikia darbų, kad tas kraštas lietuvišku liktų.

Taip pat negalime užmiršti ir kairiojo Nemuno kranto, kuriame buvo paskelbtas Tilžės aktas. O jis jau pradėdamas užmiršti. Valdžios pareigūnai ir vadinamieji "diplomatai", apie Mažąją Lietuvą kalbėdami, ją Rusija vadina. Kaip greitai viskas Rusija pavirsta! Beveik po 700 metų vokiečių valdymo, vokiškuose žemėlapuose Rytprūsiai buvo pažymėti, kaip Preussische Litauen. Ko vokiečiai per 700 metų nepadarė, tą rusai per 50 metų su kaupu atliko. Ir, atrodo, tarsi lietuviai tuo yra labai patenkinti.

Iš visur — apie viską

(Atkelta iš 2 psl.)

pažadėjo paukščių augintojams atlyginti už padarytus nuostolius. Tarptautinės sveikatos komisijos tyrinėja, kodėl virusas vienus žmones nužudo, o pro kitus praeina, jų nepalietęs. Dar neaišku, ar žmonės, susirgę šiuo gripu, gali užkrėsti viens kitą.

• Prancūzijos dešiniųjų politinės partijos — Nacionalinio fronto vadas Jean Marie Le Pen teismo buvo nubautas pinigineis bandomis už tai, kad pareiškė, jog nacių dujų kameros tėra "istorijos smulkmenos". Gruodžio 5 d. jis tai vėl pakartojo, susitikęs su reporteriais Miunchene. Jis aiškino, kad 2,000 puslapių turinčioje Pasaulinio karo istorijos knygoje koncentracijos stovykloms skirti du puslapiai, o dujų kameroms — 10 ar 12 eilučių. Atseit, todėl jis ir pavadinęs tai "istorijos

detalėmis".

• Jungtinėms Tautoms leidus, Irako sostinėje nusiėjo Islandijos šalpos organizacijos nusamdytas lėktuvas su vaistais ir vitaminais Irako vaikams. Kartu atvyko ir "Kalėdų senelis" su dovanomis. Senelis pasakė: "Nustokite žudyti mano vaikus". Islandietis, šalpos organizacijos vadovas Thor Magnuson pasakė susirinkusiems reporteriams, kad jis kreipėsi į pasaulio politinius vadovus, ragindamas neliesti vaikų, kurie nėra politikos ginklai, tačiau pirmieji nukentčia nuo visokių sankcijų.

• Praėjusiais — 1997 metais Niujorke ir Los Andžele (Los Angeles) įvyko mažiau žmogžudysčių. Mažiau jų buvo Čikagoje ir San Franciske, tačiau padaugėjo Detroite, Denvey ir Nashville.

APMASTYMAI PO RINKIMŲ

MES – VIENA TAUTA

(Atkelta iš 1 psl.)

Šiandien susidaro labai gera proga ir kai kuriems užsienyje gyvenantiems lietuviams pakeisti savo požiūrį į Lietuvą, į čia gyvenančius tautiečius – atsisakyti įtarumo bei nepasitikėjimo. Nežiūrint, kas ir kokioje aplinkoje užaugo, mokėsi ar dirbo, visi turime pripažinti vienas kito pilnavertiškumą ir atsakomybę už tautos ir valstybės likimą, visų vienodą pareigą ir teisę dirbti. Taip, kaip didžioji tautos dalis pasitikėjo V. Adamkumi, taip ir Ameriko-

je, Australijoje, Kanadoje, Vokietijoje ar bet kur kitur gyvenantys lietuviai turi pasitikėti tėvynėje gyvenčiais. Kiekvienas turime teisę dirbti, deja, kartais ir suklysdami.

Gal daug kas nesupranta, kodėl dar tokia skurdi yra šiandieninė Lietuva, kodėl joje tiek daug pykčio, betvarės, nusikaltimų. Gal lygiai taip pat ir aš nesuprantu, kodėl tiek mažai užsienyje gyvenančių lietuvių, atrodo nuoširdžiai besirūpinančių Lietuvos likimu, atėjo balsuoti. Juk jų buvo mažiau nei penki tūkstančiai. Vis dėlto

tikiu, kad V. Adamkaus išrinkimas suteiks nepakartojamą galimybę vėl tapti viena – sutelkta, stipria tauta.

Be abejo, pirmieji keli mėnesiai dar bus šiek tiek neramūs. Visaip bus stengiamasi įtakoti Prezidentūros aparato ir naujos Vyriausybės formavimą. Netruks ne tik nuoširdžių, bet ir apsimetusių talkininkų, besistengiančių išlaikyti ankstesnius postus. Visko dar bus, tačiau neabejoju, kad sugebėsime atskirti "pelus nuo grūdų" – garsiai šaukiančius nuo gerai dirbančių, o savanaudiškus politinių partijų siūlymus nuo valstybės strateginių tikslų.

TAUTOS ATEITIS IR VIETA KANDIDATŲ PROGRAMOSE

(Pabaiga. Pradžia – 1 nr.)

Dr. Leonas Milčius

R. Smetona primena konstitucinę nuostatą, kad Lietuvos valstybę kuria Tauta, kad suverenitetas priklauso Tautai, kad Lietuvos nepriklausomybę išsikovojo visa Tauta, todėl tik Tautai ji ir priklauso. Lietuvybės vaidmuo nepamirštas net programos ekonominėje dalyje. Kandidatas ragina plėtoti tradicinę Lietuvoje mokslo, technologijų ir gamybos sąveiką, pažymi, kad palankiausios sąlygos turi būti sudarytos lietuviškam verslui, savai gamybai, savam kapitalui plėtotis. Valstybei, tautai, žmonėms siūlomas Šviesos kelias, kuriame svarbiausia Tautos vertybė – protas, intelektas. R. Smetona sako, kad Tautos ir valstybės ateitį lems švietimas, mokslas, menas, kultūra, žmonių psichinė ir fizinė sveikata. Švietimui jis priskiria strateginę, likiminę reikšmę. R. Smetona ypač pabrėžia dvi sąlygas: pirmą - tvarką ir teisingumą, antrą - švietimą. Nors kandidatas pripažįsta atvirą lietu-

vių tautos bendravimo su pasauliu ir vystymosi kryptį, bet valstybei siūlo tik nepriklausomą nuo Europos Sąjungos kelią.

Valdas Adamkus pasisako už įvairių tautybių lygiateisiškumą. Kaip jau minėjome, jis vienintelis iš visų kandidatų reikalauja, kad ir kitos šalys lietuviams sudarytų palankias sąlygas jų tautinei tapatybei ugdyti, būti vienu lietuvių tautos kamieniu. Programoje rašoma: "Laikysiu ir laikysiuos principo, kad kur begyventume, esame viena tauta, dirbanti Lietuvos labui."

Paskutiniąją, plačiausiąją programos dalį V. Adamkus skiria kultūrai, švietimui, mokslui. Pripažindamas, kad tautinės vertybės, ateinančios kartu su auklėjimu, švietimu, kultūra, istoriniu palikimu, turi būti visokeriopai puoselėjamos ir prireikus ginamos ar proteguojamos, kandidatas nurodo: "Palaikydamas tautinę kūrybą, kartu skatinsiu darnų pasaulio kultūros, švietimo lai-

mėjimų įsiliejamą į mūsų gyvenimą, visų Lietuvos tautų kultūrų įvairovę ir dialogą."

Programoje rašoma: "Žvelgdamas į švietimą, kaip į pagrindinį modernios lietuvių tautos kūrimosi būdą, svarbų tautos kultūros ugdymo veiksnį, skatinsiu pradėtų švietimo reformos darbų spartą. Kultūros, švietimo ir mokslo rėmimas kandidatui yra ne tik tik tautiškumo išsaugojimo sąlygos, bet ir būdas nusikalstamumui ateityje išvengti. Programoje rašoma: "Švietimo, kultūros protegavimas leidžia netiesiogiai sutaisyti lėšų, skiriamų represyvioms valstybės funkcijoms. Švietimas ir kultūros rėmimas yra būdas šalinti nusikalstamumo ir kitų negerovių priežastis, o ne padariusius." Humanizmas, asmens laisvė, pilietinis solidarumas, demokratija, modernusis tautiškumas - štai tos dvasinės vertybės, kuriomis Valdas Adamkus savo rinkiminėje programoje grindžia dvasinį Lietuvos valstybės tvirtumą, jos ateitį.

O ką šiais klausimais

kalba Artūras Paulauskas? Jis parengė 32 įžadus rinkėjams. 26-ame žadama puoselėti "nacionalinės kultūros vertybės, tam panaudojant ugdymo institucijas, itin daug dėmesio skiriant paveldui ir paminklų apsaugai, siekiant, kad pasaulinės ir nacionalinės kultūros bei dvasinės vertybės taptų visų žmonių vidinės sąvasties ir dvasinio tobulėjimo stimulu." 27-ajame pasisakoma, kad būtų sudaromos sąlygos tautinėms mažu-

moms lygiateisiais pagrindais įsiliesti į mūsų visuomenę, išlaikant savitą kultūrą, kalbą ir gyvenimo būdą.

Suprantama, kad kandidatui savo programines nuostatas gali būti išdėstę ir kituose straipsniuose ar dokumentuose, su kuriais aš nesu susipažinęs. Todėl ši mano apžvalga gal būtų nėra išsamiai. Pagaliau, ne viską pasako rinkiminiai pažadai. Daug svarbiau žinoti, kaip jų bus laikomasi.

APARATŪRA KAUNO KLINIKOMS

Kauno medicinos akademijos Kardiologijos klinika iš Didžiosios Britanijos gavo labai vertingą dovaną – moderniausią 24 valandų širdies darbo (elektrokardiogramos) registravimo aparatūrą, skirtą išaiškinti ir gydyti ligonius, kuriems gresia staigi mirtis dėl pavojingų širdies ritmo sutrikimų. 82000 Vokietijos markių kainavusį šiuolaikinį naujausios kartos kardiologinį aparatą Kauno akademinių klinikų širdies ligų specialistams padovanojo Anglijos lietuvis Petras Varkala, išvykęs iš Lietuvos į Didžiąją Britaniją 1935 metais.

Laiške, atsiųstame Kardiologijos klinikos gydytojui Rimvydui Šlapikui, ponas P. Varkala rašo, jog visiškai kompiuterizuotą, naujausią kardiologinę aparatūrą padovanoti kauniečiams medicams ji paskatino sentimentai Tėvynei ir Kaunui, kuriame P. Varkala nemažai laiko praleido, mokydamasis "Aušros" gimnazijoje bei studijuodamas Vytauto Didžiojo universitete.

Vokiečių kompanijos

"Marquette hellige medical systems" kardiologinis aparatas yra kilnojamas ir nesudaro didesnių nepatogumų, ligoniui judant ar miegant. Širdies darbo registratorius specialiais elektrodais tvirtinamas ant ligonio krūtinės širdies plote. Nedidelis pultas kabinamas per petį arba tvirtinamas prie kelnių diržo. Žmogus, praleidęs visą parą su šiuo aparatu, kitą dieną atvyksta pas gydytoją, kur visi gauti duomenys perduodami į kompiuterį ir toliau nagrinėjami.

Pasak Akademinių klinikų Kardiologijos skyriaus gydytojo R. Šlapiko, šiuo aparatu per metus bus galima ištirti per 200 širdies skausmais besiskundžiančių pacientų iš visos Lietuvos. Šalia jau anksčiau įsigyto echokardiografo ir angioskopo, širdies darbo registratorius Kauno akademinėse klinikose bus jau trečiasis modernus aparatas širdies ir kraujagyslių ligoms tirti bei gydyti.

Lina Barauskienė
(iš "Lietuvos ryto")

S. STANEVIČIAUS MUZIEJUJE

Sakoma, kad naujam namui reikia prijaukinti aitvarą, maisto padėti, kad jam patiktų ir priprastų dažnai lankytis. Taip mums pasakojo rašytojo Simano T. Stanevičiaus tėviškės atkūrimo sumanytoja, buvusi ilgametė lietuvių kalbos mokytoja Julija Norkutė. O pati raikė nuo krosnies paėmusi duoną, pjaustė iš po drobulės bekyšantį didžiulį baltą sūrį. Nuo palangės paėmusi porą dubenėlių medaus, vaišino visus karštai prikūrentoje troboje.

Jūs pagalvosite, kad ir mes – aitvarai. Ne, mes – tai Vilniaus ir Viduklės mokyklų, pavadintų S. Stanevičiaus vardu, mokyklų mokytojai ir mokiniai, atvykę į ką tik atstatytą S. Stanevičiaus gyvenamąjį namą Kanapėnuose,

Raseinių rajone. Su šiuo kraštu mus sieja graži, nuoširdi draugystė.

Prieš trejetą metų Viduklės S. Stanevičiaus vidurinės mokyklos direktorės Janinos Jasiulienės ir Vilniaus S. Stanevičiaus vidurinės mokyklos direktoriaus pavaduotojos Dalios Grigienės bei veiklių mokytojų dėka užsiėmė pirmoji pažintis. Kasmet kiekvieną rudenį mes vykstame į Viduklę, o pavasarį vidukliečiai aplanko mus.

Džiugu, kad poeto kūryba, meilė gimtajam žodžiui suartino abiejų mokyklų mokytojus bei mokinius.

Liuda Davlevičienė
Ramunė Šauliauskienė
Vilniaus S. Stanevičiaus vid.
mokyklos mokytojos

Julija Norkutė muziejuje priima svečius iš Viduklės ir Vilniaus S. Stanevičiaus mokyklų

KRAUPIŲJŲ NAKTŲ PAMOKOS

Prabėgo septyneri metai. Tačie tie, kuriems tomis dienomis ir naktimis teko budėti prie Televizijos bokšto ir Lietuvos Seimo rūmų, jų niekada nepamirš. Ten išėjome tokią patriotinio auklėjimo mokyklą, kurios pamokų niekas nebeišplėš iš širdies. Po to, kai paaiškėjo, kad okupantai prieš taiką išsivadavimo kovą panaudojo karinę jėgą, žmonės dar labiau susitelkė.

Pirmuosius gynėjus sužeidė prie Spaudos rūmų. Tiesiog simboliška, kad gana sunkiai sužaloto vaikinio pavardė buvo tokia pat, kaip ir kovose už Lietuvos nepriklausomybę žuvusio pirmojo kareivio savanorio – Lukšys. Tik vardas kitas – Vytautas. Išreniruoti žudikai itin uoliai ruošėsi savo "manevrams", kaip aiškino Vilniaus garnizono viršininkas V. Uschopčik. Keturi žmonės peršauti, nemaža sužalota automatų buožėmis. Okupantai ruošėsi kitiems "manevrams": nutildyti, kad pasaulis nieko nesužinotų, ir pasmaugti...

Jau sekančią naktį šarvuočiai, tankai ir kareivių pilni sunkvežimiai pasipila į Vilniaus gatves. Atrodytų, lyg okupantus puola iš kažkur atsiradusi milžiniška, gerai ginkluota armija. Tos pačios dienos vakare iš vadinaimo "šiaurės miestelio" išbilda didžiulės tankų ir šarvuočių kolonos. Susirinkusiems prie parlamento labai gerai matyti, kaip tiltu per Nerį ritasi milžiniški tankai. Kas žino, kur jie pasuks dabar? Kaip jau daug kartų darėme, imame vienas kitą už rankų, gyva siena juosiamė

rūmus. Kažkas perspėja pauglius, aplipusius tvorą virš tunelio, nes vienas iš jų sviedė į apačioje žlegančias pabaisas saujelę žvyro.

Tankai nurieda tolyn. Kažkokios keistos žmogystos, išimaišiusios į minią, aiškina, kad mums reikėtų eiti namo. Vienur sakoma, kad jokio pavojaus nėra, o kitur – kad visus sutraiškys. Tačiau provokatorius žmonės labai griežtai veja šalin. Gynėjų gretos gausėja.

Netrukus paaiškėja, kad toji milžiniška karo technika supa Radijo ir televizijos pastatus. Daug kas turi nešiojamus imtuvėlius. Aikštėje prie parlamento veikia garsiakalbiai. Vis girdime Eglės Bučelytės balsą. Ji sako: "Mes – dar gyvi..." Netrukus lieka tyła. Dar po pusvalandžio prie rūmų privažiuoja senutėlis autobusiukas, iš jo lipa išvartieji iš pastato Konarskio gatvėje. Vieną merginą krečia drebulys. Vos išstardama žodžius ji išrėkia:

– "Jie" – ne žmonės!
"Jų" akys – varinės!

O vakarų pusėje, už Nerio ir keletos kalnelių – Televizijos bokštas. Jau girdime pabūklų šūvius, matome jų blyksnius. A. Butkevičius ramina: "Šaudo tuščiais šoviniais." (Greitai paaiškėja, kad po tuščių sekė tikri automatininkų šūviai ir tankų atakos prieš susirinkusius, krito žuvusieji ir sužeistieji.) Neries pakrante švilpia greitosios pagalbos mašinos.

Rūmų lange – kryžius. Laikomos šv. Mišios. Aidi ramus kunigo R. Grigo balsas. Giedame "Marija, Marija..." Žmonių dar daugiau. Rūmuo-

se – Aukščiausiosios Tarybos deputatai. Jie – tikroji mūsų valdžia. Jie negali pasijusti prieš tuos – iš "šiaurės miestelio" – tankų ir šarvuočių. Jie turi tik mus. Per radijo imtuvėlius staiga išgirstame Lietuvos balsą iš Sitkūnų. Liucija Baškauskaitė įvairiomis kalbomis kreipiasi į pa-

saulį... Ne-nu-til-dė!

Aušta rytas. Žinome, kad pats pavojingiausias laikas būna tada, kai dalis pervargusių, budėjusių per visą naktį, priversti bent kiek pailsėti, o juos pakeičiančių – dar mažoka. Tačiau tą rytą nesijaučia jokio praretėjimo. Atskrieja pirmosios tikslesnės žinios apie žuvusius. Tą pačią dieną prasideda apsau-

gos įtvirtinimų statyba. Kruvinoji hidra užspringsta...

Ten nereikėjo jokių budėjimo grafikų. Niekas nenurodinėjo. Niekas neklausinėjo: "Ką man veikti?" Ten buvo tariamasi ir daroma. Tuoj pat, be jokio uždelsimo. Dieve, kad taip dabar! Juk ir taikos dienomis reikia tokio susiklausymo. *J. Jasaitis*

DRAUGIJA LIETUVAI PAGRAŽINTI

1995 m. birželio 23 d. buvo atkurta 1940-aisiais sovietų uždrausta "Lietuvai pagražinti draugija". Jos garbės pirmininku išrinktas mons. Kazimieras Vasiliauskas, Centro valdybos pirmininku – Juozas Dingelis. Draugijos tikslas – rūpintis žmogaus dorovės ir dvasingumo ugdymu, pasitelkiant šeimą, mokyklą ir bažnyčią, globoti ir saugoti gamtos ir kultūros vertybes, organizuoti medelių sodinimo šventes, aplinkos tvarkymo talkas, kviesti gyventojus gražinti savo sodą ir aplinką.

"Draugija" vienija 22 miesto ir rajoninius skyrius bei 19 savarankiškų būrelių. Krašto apsaugos kariai ir karininkai yra "Draugijos" kolektyviniai nariai. Iš viso "Draugijai" priklauso virš 3 tūkst. narių. "Draugijos" kvietimu surengta ne viena masinė akcija už aplinkos švarą ir grožį, paminėtos Lietuvai svarbios kultūros sukaktys, pagerbti įžymūs tautiečiai.

1996-tieji metai buvo jubiliejiniai "Aušros" metai. Leidinio 110-ąsias metines

"Draugijos" nariai minėjo sodindami ažuoliukus, organizuodami aplinkos tvarkymo talkas, prižiūredami senas apleistą kapines, knygnešių kapus, puošdami sodybas.

Švenčiant pirmosios lietuviškos knygos 450 metų sukaktį, M. Mažvydo atminimui sodinami ažuolai, prie jų skaitomos eilės. "Draugijos" nariai kartu su rašytojais Verkių regioniniame parke pasodino M. Mažvydo giraitę, o Zervynų girininkijoje – M. Mažvydo šilą.

1997 m. balandžio 19 d. bažnyčių varpai pakvietė žmones į visuotinę dvasios ir aplinkos apsivalymo talką. "Draugija" nuolat siekia, kad talkos pavirstų prasmingo aplinkosaugos darbo pavyzdžiu. Žmogaus dvasinis ryšys su gamta buvo aptariamas konferencijose "Žmogaus ir aplinkos grožis", surengtose Kėdainiuose, Simne, Pakruojyje.

Neseniai sukako 115 metų, kai gimė vienas iš "Lietuvai pagražinti draugijos" įkūrėjų, žymiausias Lietuvos gamtininkas, prof. Tadas Ivanauskas. Šiai sukakčiai pažy-

mėti "Draugija" kartu su T. Ivanausko brolija organizavo jubiliejinius renginius.

Įsimintina švente tapo Vaižganto dienos Svėdasuose. MPB "Geležinis vilkas" kariai, padedami vietinių gyventojų ir svečių, rašytojo gimtajame Malaišių kaime šienavo piktžolės, valė kelią, genėjo medelius. O antrą dieną visi dalyvavo šv. Petro ir Povilo atlaiduose bei gegužinėje prie Alaušo ežero.

"Draugijos" skyriai ir būreliai kartu su Žemės ir miškų ūkio ministerija, Lietuvos sodininkų ir ūkininkų draugijomis organizuoja kaimo sodybų ir gyvenviečių tvarkos ir grožio apžiūras, skatina gyventojus puoselėti sodybų ir gyvenviečių tvarkymo tradicijas.

Skatinant krašto dailininkus aktyviai dalyvauti visuomeniniame ekologiniame sąjūdyje, aplinkos gražinimo ir žmonių dorovinio atgimimo veikloje, kartu su aplinkos apsaugos ministerija organizuotas respublikinis konkursas "Lietuvos peizažas 1997".

(Iš draugijos lankstinuko)

PILIETINĖ SANTALKA

Vytautas Šeštokas

Neseniai Vilniuje įkurta Lietuvos Pilietinė Santalka – visuomeninė, nepolitinė organizacija, pasiryžusi vienyti visuomenines organizacijas ir fizinius asmenis. Kad ši naujoji organizacija yra patraukli, jau galima spręsti iš to, kad norą įstoti į Santalką pareiškė 36 organizacijos. Į steigiamąją Santalkos susirinkimą atvyko daugiau kaip 300 žmonių, tačiau norą dalyvauti jos veikloje pareiškė tik kas antras. Santakos tarybos pirmininku išrinktas Lietuvių Tautininkų sąjungos vadovas, prof. Vaidotas Antanaitis.

Naujoji organizacija nusiteikusi veikti keturiomis pagrindinėmis kryptimis. Ji padės kurti modernią demokratinę ir savitą valstybę, sieks kad Lietuva taptų visų pasaulio lietuvių namais. Nuosekliai ugdys pilietinę visuomenę, kovos už tai, kad piliečiai galėtų dalyvauti,

tvarkant valstybės reikalus. Santakos padalinius planuojama sukurti provincijoje ir užsienyje.

Konferencijoje dalyvavo daugiau nei pusė pretendentų į Prezidentus, taip pat daug Sąjūdžio iniciatorių ir narių.

Sveikinimus atsiuntė Algirdas Brazauskas ir Vytautas Landsbergis. Sprendžiant iš pirmųjų veiksmų, reikia tikėtis, kad naujoji Santaka turės pasisekimą, bus populiari tarp Lietuvos kultūrininkų ir politikų.

Viktoro Liaukaus medžio raižinys "Lietuviais esame mes gimę"

V. Liaukaus medžio raižinys "Lietuviais esame mes gimę". Autorius sveikina "Dirvos" redakciją ir skaitytojus, linki malonių ir laimingų 1998-ųjų. Tautodailininkas rašo: "Esu 93 metų, bet mūsų šeima didėja: du sūnūs ir marčios, penki vaikaičiai (su žmonėmis ir vyrais). O dabar turim dvi provaikaites ir vieną provaikaitį". Tebūna visiems geri metai

Didžiai gerbiamam Valdui ADAMKUI

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos
St. Peterburgo skyrius
sveikina Jus, išrinktą

Lietuvos Respublikos Prezidentu
Linkime Jums kuo geriausios sėkmės,
įgyvendinant Tautos Santarvės idėją.

Nuoširdžiai Jūsų
Juozas Šulaitis
ALTS St. Peterburgo skyriaus
pirmininkas

St. Petersburg, FL
1998 m. sausio 9 d.

KVIEČIAME Į FLORIDOS LIETUVIŲ DIENAS

Pirmosios Floridos Lietuvių dienos ruošiamos St. Petersburg, FL. 1998 m. vasario 20-22 dienomis Švento Judo katedros centre 5815 – 5th Ave. North, FL. Patalpas sudaro keturios atskiros salės, kurias galima sujungti. Jose telpa apie 1,000 žmonių. Renginiui organizuoti pakviesti gabūs visuomenės veikėjai – Angelė Karnienė ir Mečys Šilkaitis. Jau išrinkti įvairių sričių vadovai. Dabar smarkiai darbuojamės, kad pirmosios Floridos Lietuvių dienos būtų sėkmingos.

Bus pakviesti amerikiečių žiniasklaidos, kitų tautybių bei aplinkinių miestų atstovai. Gera proga mums pakviesti ir savo draugus bei kaimynus amerikiečius pabendrauti su lietuviais, parodyti mūsų tautos istoriją, kultūrą ir papročius. Mūsų kažkelintos kartos emigrantų vaikams, vaikaičiams ir provaikaičiams taip pat bus gera galimybė arčiau pažinti savo šaknis.

PROGRAMOJE:

Penktadienį, vasario 20 d. – teniso ir golfo žaidynės.

Šeštadienį, vasario 21 d. – 10 val. v. – parodų atidarymas, vėliavų pakėlimas. Toliau seks meninės programos. Matysime iš Lietuvos atvežtą meno lobyną, kuriame rėdmi valstybės valdovų portretai bei autentiški karalių rankraščių rinkiniai. Parodose dalyvauja lietuviai dailininkai, pristatantys savo kūrybą. Bus išstatyti gintaro dirbiniai, medžio drožiniai, numizmatikos rinkiniai, žymiųjų lietuvių portretai, albumai, knygos ir kt. Apie visus rodimus bus teikiamos žinios ir anglų kalba.

Dalyvauja dainininkų grupės iš Floridos apylinkių ir vietiniai – St. Peterburgo chorai. Matysime tautinius šokius: iš Čikagos atvyksta "Grandis", kuriai vadovauja Violeta Smieliauskienė-Fabijonovich ir St. Peterburgo "Audra" (vadovė – Dalia

Adomaitienė.

Visą laiką veiks kavinė, kurioje rasime skanių lietuviškų valgių. Bus galima įsigyti loterijos bilietų. Laimėtojai bus paskelbti pokylio metu. Pokylio pradžia – 7 v.v. Jame bus meninė programa ir šokiai. Įteiksime pažymėjimus sporto varžybų laimėtojams.

Sekmadienį, vasario 22 d. 12:30 v.p.p. – iškilmingos Mišios katedroje, vadovaujant vysk. Pauliui Baltakiui ir dalyvaujant visiems į Floridos Lietuvių dienas atvykusiems kunigams. Pamaldų metu giedos dainininkų grupės, atvykusios iš kitų Floridos lietuvių telkinių. Dalyvaus ir St. Peterburgo Lietuvių klubo choras.

2 v.p.p. – Lietuvių dienų užbaigtuvės – pietūs Lietuvių klube.

Svečius, atvykstančius iš toliau dalyvauti Lietuvių dienose bei sporto varžybose, prašome užsisakyti nakvynę. Numatyti du moteliai:

Dolphin Beach Resort – 4900 Gulf blvd. St. Pete Beach, FL. 33706, ant jūros kranto – kambarys 2-4 asmenims 100 dol. nakčiai: tel. (813) 360-7011;

Valley Forge Motel – 6825 Central Ave St. Petersburg, FL. 33707, tik už 12 "bloką" nuo katedros. Kambarys 2-4 asmenims – 45 dol. ir daugiau nakčiai. Tel. (813) 345-0135. Užsisakydami kambarius paminėkite, kad atvykote į "Florida Lithuanian Festival".

Visais Lietuvių dienų reikalais kreipkitės į Angelę Karnienę tel. (813) 347-3717 ar Mečį Šilkaitį, tel. (813) 399-0265.

Golfo varžybų reikalais reikia kreiptis į Edvardą Lapą, tel. (813) 866-0845, lauko teniso – į Elvyrą Vodopolienę, tel. (813) 344-7990.

Floridos Lietuvių dienų organizatoriai kviečia visus į pasimatymą gausiame lietuvių telkinyje St. Petersburg.

Juozas Šulaitis

BALTIMORĖS LIETUVIŠKŲJŲ RADIO VALANDĖLIŲ 50-METIS

Norėčiau jums pranešti, kad Baltimorės lietuvių telkinys švenčia gražią sukaktį. Veiklos 50-metį pažymi **Radijo valandėlės lietuviams (Lithuanian Melody Time)**.

Du jauni, Amerikoje gimę lietuviai – Albertas Juškevičius-Juškus ir Juozas Ruzga 1948 metų sausio 11 d. radijo bangomis prabilo lietuvišku žodžiu į tuo laiku gausų mūsų telkinį, net nesvajodami, kad kada nors ši laida minės tokią sukaktį.

Abejoju, ar yra kur nors savaitinė radijo laida, kuri per 50 metų lankė klausytojus kiekvieną savaitgalį, nepraleisdama nė vieno iš jų. O ypatingomis progomis būda-

vo rengiamos specialios, papildomos laidos.

Vieną iš Baltimorės lietuviškojo radijo steigėjų – Juozą Ruzgą jo pagrindinė darbovietė netrukus iškėlė iš Baltimorės. Šiuo metu jis, atšventęs 80-ąjį gimtadienį, sveiksta po širdies vožtuvų pakeitimo operacijos. Albertas Juškus dėl ligos atsisveikino su radijo laidomis 1990 m. balandžio 29 d., o šį pasaulį paliko 1994 m. kovo 4-ąją. Aš Albertui pradėjau talkininkauti 1953 metais. Taigi su gražiu būreliu jaunesnių talkininkų stumiame laidą jau į 51-uosius metus.

Kęstutis Laskauskas

MAGISTRĖ NIJOLĖ RUKŠĖNIENĖ

mas leidžia ugdyti neįgalius vaikus. Magistro laipsnis specialiojo mokymo srityje reikalauja nemažo medicinio pasirengimo, susijusio su tokių vaikų specifiniais poreikiais.

Nijolė Rukšėnienė per visą mokytojos karjerą, pradedusią 1977 metais, dirbo specialaus mokymo srityje. 1980 metais ji pertraukė profesinę veiklą ir atsidėjo savo vaikų priežiūrai. Kartu su vyru Algiu išaugino tris vaikus: dukra Laurą, sūnus – Mykolą ir Paulių. Vaikams paaugus, ji kurį laiką dirbo "Taupos" kredito kooperatyve ir pradė-

jo studijas magistro laipsniui. Tęsdama mokslą, ji tarnavo Cuyahoga apskrities suaugusių mokymo (Adult Education) centruose, kuriuose žmonės rengiami savarankiškai darbinei veiklai ir gyvenimui bendruomenėje.

Nuo 1991 m. Nijolė Rukšėnienė perėjo dirbti į Rose-Mary centrą. Jos darbštumas ir pasižymėjimas kursuose, siekiant magistro laipsnio, atkreipė Cleveland'o valstybinio universiteto mokslo sky-

riaus fakulteto dėmesį. Nijolė buvo pakviesta dirbti naujų mokytojų pedagoginės praktikos vadove. Ji teikia rekomendacijas siekiantiems mokytojo diplomo. Šias pareigas ji eina jau antrus metus.

Nijolė Rukšėnienė aktyviai dalyvauja lietuvių skaučių organizacijos, lituanistinės mokyklos, parapijos ir bendruomenės gyvenime.

A.R.

Po intensyvių, sėkmingų studijų Cleveland'o valstybiniame universitete Nijolė Rukšėnienė 1997 metų pabaigoje įgijo magistro laipsnį specialiojo ugdymo srityje (Master of Education – Curriculum and Instruction). Ji tai pasiekė, dienos metu mokytojaudama vaikų reabilitacijos įstaigoje – Rose-Mary Center, o vakarais mokydamasi universitete.

Nijolė Rukšėnienė jau

septintus metus mokytoja Cuyahoga apskrities Švietimo tarybos sistemoje. Ši sistema skiria mokytojus į įstaigas, kurias lanko arba jose gyvena vaikai su daugeliu fizinio bei protinio vystymosi trūkumų. Nijolės profesinis pasirengimas, o ypač magistro laipsnis liudija, kad ji yra įgijusi atitinkamą išsimokslinimą ir patirtį ne vien įprastiniam darbui su sveikais vaikais. Jos profesinis pasiruoši-

Gausus knygų vaikams pasirinkimas JAV Lietuvių bendruomenės Švietimo tarybos knygyne

Viktoro Kučo nuotr.

KORPORACIJOS SUKAKTIS

Jonas Jurkūnas

(Tęsinys. Pradžia - 1 nr.)

Broniui Banaičiui, iškėlusiam korporacijos steigimo mintį, neteko būti jos nariu, nes jis visą laiką studijavo užsienyje. Yra išlikęs apibendrinantis Valentino Gustainio pasakymas Broniui Banaičiui. "Tu iškėlei, aš įžiebiau, o kiti tegu kūrena".

Toji iškelta ir įžiebta ugnis gana greit išliepsnojo. 1922 m. gruodžio 10 d. išrenkamas pirmasis korporacijos mecenatas Hypatija Šliūpaitė – Yčienė. Tų pačių metų gruodžio 23 d. į korporaciją įstojo 25 nariai. Dauguma jų – kariai savanoriai. Iš viso į korporaciją įsijungė 28 kūrėjai-savanoriai, iš kurių tik vienas yra gyvas. Tai Alfonsas Koncė, gyvenantis Niu-Jorke.

Palyginti greitas korporacijos narių didėjimas ir visuomenės parama aukomis sustiprino korporacijos ryžtą kaskart siekti toliau ir aukščiau. Jau per pirmąsias korporacijos metines 1923 m. lapkričio 11 d. kanauninkas Juozas Tumas-Vaižgantas pašventino korporacijos namų kartinį akmenį. Tą dieną po pašventinimo surengta eisena į Karo muziejų. Visi korporantai pirmą kartą viešai pasirodė uniformuoti – su studentiškomis kepuraitėmis. Tais laikais tai buvo staigmena. Iš tos uniformos juokėsi ir varpininkai, ir ateitininkai, bet netrukus jie patys įsteigė savas korporacijas ir ėmė dėvėti studentiškas kepuraites. 1924 m. pašventinta korporacijos vėliava ir kan. Juozas Tumas-Vaižgantas išrenkamas jos garbės nariu.

Korporacijos namų statyba pareikalavo daug darbo, daug rūpesčio ir daug pinigų. To meto sąlygomis ši statyba buvo labai reikalinga, nes Kaunas, pasidaręs laikinąja Lietuvos sostine, nepajėgė

studentijos aprūpinti gyvenamosiomis patalpomis. Butai ir kambariai tuo metu buvo brangūs ir juos labai sunkiai tegalėjai gauti. Korporacijos atstovai – Vytautas Banaitis ir Kazys Marčiulionis nuvyko į Ameriką, tikėdamiesi surinkti paramos jau pradėtai namų statybai. Nors "opozicijos" iš Kauno siunčiami korporaciją šmeižiantys laiskai, kuriuose buvo visokių prasimanymų, šiek tiek pakenkė tų dviejų korporantų misijai, bet Amerikos lietuviai juos priėmė draugiškai. Tuometinis žurnalas "Žvaigždė" – "The Star" 1924 m. vasario numerį išspausdino ilgą straipsnį apie korporaciją ir jos atstovų misiją Amerikoje.

Korporacijos igaliojiniai Amerikoje surinko per 11 tūkst. dol. Už pasidarbavimą ir pinigines rinkliavas rėmimą korporacija suteikė mecenato vardą šiems Amerikos lietuviams: dr. M. Deveniui, P. Deveniui, J. Ginkui, kun. A. Milukui, Pr. Narvydui, J. Pranaitytei, J. Širvydui, K. Širvydienei ir J. Alijošiui. 1930 m. mecenatu tapo Amerikos lietuvis Juozas Smailis. Jis atsiuntė 10,000 litų. Tos aukos dėka buvo įsteigtas J. Smailio fondas. Aukomis prisidėjo ir korporacijos rėmėjai Lietuvoje: Pr. Urbanas, inž. K. Šakenis, kun. Vl. Mironas ir Martynas Yčas. Iš viso korporacija Lietuvoje turėjo 15 mecenatų.

Nors ir sunkiai, su pertraukomis, tačiau korporacijos namų statyba stūmėsi pirmyn. 1926 metų vasarą pritrūkus pinigų, ji buvo sustojusi. Tik 1927 m. pavasarį patys korporantai talkos būdu atliko nemažai paprastų darbų. 1928 m. vasario 18 d. namai buvo šiek tiek sutvarkyti. Tą dieną kan. Tumas-

Vaižgantas juos pašventino. Ilgas penkerių metų darbas pasiekė tikslą: namuose apsigyveno studentai.

1924 metais pašventinama korporacijos vėliava ir kan. Juozas Tumas-Vaižgantas išrenkamas korporacijos garbės nariu. 1924 m. gruodžio 7 d. korporacija išrinko garbės nariais dr. Joną Basanavičių, inž. Petrą Vileišį ir Bronių Balutį. 1925 m. vasaryje garbės nariu išrenkamas Jonas Jablonskis, 1927 m. gegužės 11 d. – Antanas Smetona, 1928 m. – prel. Jonas Mačiulis-Maironis. Korporacija "Filiae Lithuania" pakvietė Sofiją Kymantaite-Čiurlionienę garbės nare. Visi garbės nariai pakviesti į korporaciją, dar gyvi būdami. Su jais buvo palaikomi nuolatiniai ryšiai. Jų visų nuopelnai lietuvių tautai ir valstybės atstatymui bei tolesniam jos kūrimui yra nepaprastai dideli. Korporacija didžiavosi ir šiandien didžiuojasi, turėjusi juos savo tarpe.

Garbės narių ir mecenatų paunksmėje korporacija augo ir horizontaliai, ir vertikalčiai. Horizontaliai ji augo narių skaičiumi ir turėjo jau savo nuosavus namus, kuriuose buvo geros sąlygos posėdžiams, susirinkimams, minėjimams ir įvairioms kultūrinėms pramogoms. Vertikalčiai ji augo, stiprėdama savo papildymo – juniorų ruošimu. Įsisteigė korporacijos choras, įsisteigė kartu su filijomis muzikinis vienetas, lankėsi ir kitus Lietuvos miestus. Korporacija leido laikraštį "Jaunoji Lietuva", nuo 1931 metų – "Studentų balsą", o dar vėliau "Akademiką". Išaugus korporacijai, įsisteigė įvairios sekcijos, kurios sudarė progą arčiau bendrauti studijuojantiems technikos, medicinos,

(Nukelta į 10 psl.)

KGB LIETUVOJE

Arvydas Anušauskas

(Tęsinys. Pradžia – 42 nr.)

Pradėjęs veikti Lietuvos saugumo departamentas, Atkuriamojo Seimo – Aukščiausiosios Tarybos įsakas, draudžiantis po 1990 m. kovo 11 d. bendradarbiauti su sovietiniu saugumu, gerokai apkartino ir apsunkino kagėbių darbą. 1991 m. rugpjūčio pučas pribaižė ir KGB. Tų metų spalį jis liovėsi egzistuoti Lietuvoje, palikęs čia 1200 buvusių KGB darbuotojų pensininkų, keletą šimtų buvusių saugumo karininkų, kelis tūkstančius veikusių agentų ir 30 tūks. archyvinų agentų.

Tuo tarpu Rusija paveldėjo visą agentūrinį archyvą su 5000 bylų (36 tūks. – sunaikinta) ir dideles šantažo galimybes. Maskvoje yra ir Vilniaus KGB operatyvinio – techninio skyriaus kartoteka, kurioje buvo 570 tūks. kortelių, užvestų Lietuvos gyventojams, nors kartą parašiusiems laišką į užsienį. Ten pat ir visos žinios apie Lietuvoje įkurtas ir tebeveikiančias priedangos firmas. Žymiausios jų dirbo ir tebedirba viešbučių, turizmo ir prekybos srityse. Su tokiu palikimu dar ilgai Lietuva išliks KGB įpėdinė – Rusijos federalinės saugumo tarnybos (kuri pastaraisiais metais vis labiau įgauna KGB pavidalą) akiraityje ir įtakoje.

Technologinis šnipinėjimas

Naujausių technologijų paieška buvo viena iš svarbiausių KGB veiklos sričių dar nuo ketvirtąjo dešimtmečio, kuomet buvo kuriama karinė pramonė ir didžiausios pasaulyje karinės pajėgos. Tai turėjo garantuoti ne tik Sovietų Sąjungos išsiplėtimą iki Rusijos imperijos ribų, bet ir "Pasaulinės revoliucijos" plitimą. Naujausios technologijos, naujų XX amžiaus ginklų atsiradimas iš esmės pakeitė jėgų santykį pasaulyje. Tai tik dar labiau paskatino technologinį šnipinėjimą. KGB ir šioje srityje pasiekė ne mažiau, negu organizuodama terorą.

Lietuvoje veikęs KGB skyrius savo jėgas turėjo panaudoti ne tik politinių priešininkų ar iš tremties ir sovietinių lagerių sugrįžusių lietuvių persekiojimui, bet ir vykdyti technologinį šnipinėjimą. Nebeliko pakankamai dokumentų, iš kurių būtų galima atkurti pilną KGB technologinio šnipinėjimo vaizdą, bet ir fragmentai ne mažiau

iškalbingi. Nelikdavo nepastebėta nė viena mokslo naujovė, nelikdavo be dėmesio nė viena mokslo sritis. Teritoriniai KGB padaliniai nurodymus gaudavo iš Maskvos. Bendroje užduotyje būdavo surašomos problemos, kurių atskleidimui per agentus reikėdavo gauti reikalingą techninę dokumentaciją ir ataskaitas. Pavyzdžiui, 1987 m. gegužės 11 d. į Vilnių atsiųstas vadinamasis orientacinis uždavinys, kuriame nurodyta, kaip išspręsti problemą Nr. 202 ir gauti informacijos apie branduolinių reaktorių perspektyvinius tipus – greitųjų neutronų bei aukštųjų temperatūrų, dujomis aušinamus reaktorius. KGB technologinio šnipinėjimo organizatorius domino greitųjų neutronų modulinį reaktorių (130-300 MW galingumo) pagrindinės technologinės schemos, pagrindinių mazgų konstravimo ypatumai, konstrukcinės medžiagos (jų sudėtis ir savybės), atskirų detalių ir konstrukcijų tvirtumas. Černobylio avarija paskatino susidomėti ir greitųjų neutronų reaktoriaus saugumo kriterijais, avarinių situacijų modeliavimu bei jų kontrolės metodais. Domino ir aukštųjų temperatūrų, dujomis aušinamų reaktorių panaudojimo galimybė nedideliose antžeminiuose, jūriniuose ir kosminiuose objektuose. Kitais žodžiais tariant, rūpėjo jų panaudojimas atominiuose povandeniniuose laivuose ir šnipinėjimo palydovuose. Agentūra savo sugebėjimus turėjo parodyti, mėgindama išsiskverbti ir tiesioginiais bei netiesioginiais būdais gaudama pageidaujamą informaciją iš Jungtinės Valstijos, Prancūzijoje, Italijoje, Anglijoje ir Vakarų Vokietijoje įsikūrusių firmų bei organizacijų. Iš viso nurodyti 29 šnipinėjimo objektai. Kadangi KGB darbuotojai ir jų agentai ne visada galėjo būti susipažinę su atominėmis technologijomis, jiems pasiūlyta gauti namuose dokumentuose (jų galėjo būti šimtai) ieškoti vadinamųjų "raktažodžių", t.y. žodžių, kurie turėtų tiesioginį ryšį su sprendžiama problema. Pastaruoju atveju tokiais žodžiais buvo: fast breeder reactor (greitųjų neutronų reaktorius), high – temperature gas – cooled reactor vessel (reaktoriaus korpusas), radioactive waste (radiaktyvios atliekos), design accident (galima avarija) ir kt.

Korporacijos "Neo-Lithuania" šventės svečiai: inž. E.Bartkus, LB Kultūros tarybos pirm. M. Remienė, LR ambasadorius S. Sakalauskas, "Tėvynės" laikraščio redaktorius V. Kasniūnas, LB Klyvlendo apylinkės ko-pirm. dr. V.Stankus ir KV pirmininkė R. Narušienė

MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMAS

Švietimo sekcija

Atkurti Lietuvos švietimą po 50-metį trukusios okupacijos yra pirmieji svarbos, tačiau labai sunkus uždavinys. Tai nėra kokia nors eilinė "planinė" reforma, laikas nuo laiko vykdoma demokratiniuose valstybėse, kai tenka tobulinti mokymo įstaigų struktūrą arba keisti mokymo dalykų programas. Mūsų atveju, tenka kalbėti ne apie reformą, o apie: 1) švietimo sistemos paskirties keitimą; 2) visiškai naują ugdymo turinį; 3) naują santykių tarp mokyklos ir visuomenės kompleksą; 4) naują ugdytojų rengimą. Dvi sistemos – kolonijinė, atitinkanti imperijos interesus, ir tautinė, tarnaujanti nepriklausomai valstybei – iš esmės skiriasi ne tik jų sprendžiamais uždaviniais, bet ir visu savo veiklos turiniu bei metodais. Toks darbas gali būti atliktas, tik profesionaliai tam pasirengus.

Artėjanti antroji okupacija išbloskė iš tėvynės didelę mokslo ir kultūros pajėgų dalį. Daug joje pasilikusių buvo sunaikinti fiziškai arba neteko galimybių tęsti savo profesinę veiklą. Iš dalies atkurti jėgas, galinčias ugdyti tautos kultūrą, pavyko tik praėjus trims dešimtmečiams po karo. Tačiau jų veiklą visapusiškai slopino imperinė prispauda. Tuo tarpu Vakaruose atsivėrus mokslo ir meno atstovai pergyveno nemažus išsikūrimo sunkumus. Daugeliui jų teko atsakyti tėvynėje turėtos profesijos. Laimei, politiniai pabėgėliai po kurio laiko vėl ištraukė į kūrybinę veiklą tautos labui. Išeivijoje sukurti didelę vertę turintys literatūros, dailės, muzikos, daugelio mokslo sričių (istorijos, politologijos, teisės, ekonomikos, pedagogikos ir kt.) veikalai. Išeivija išsaugojo daugelį Lietuvos valstybingumo tradicijų. Gyvendami kitataučių apsuptyje, užsienio lietuviai sugebėjo perduoti tautines vertybes savo

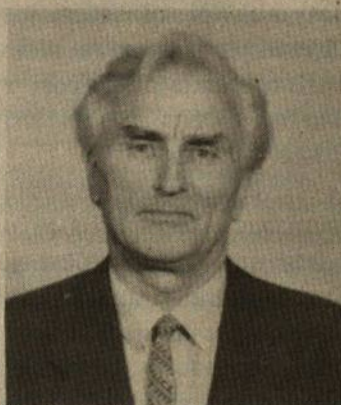
vaikams ir net vaikaičiams. Nemaža jų tapo pripažintais atitinkamų mokslo sričių specialistais, pasirengusiais ateiti į talką savo tėvų kilmės kraštui. Vienok tenka pripažinti, kad gimę ir užaugę kitame krašte, jie pirmiausia yra išpareigoję jam, susieti su juo savo profesine veikla, buitimi ir šeimyniniais santykiais. Kuo ilgiau šios jėgos nebus kviečiamos dalyvauti Lietuvos atkūrimo, tuo kasmet jų liks vis mažiau ir mažiau. Deja, Lietuvoje labai mažai žinoma apie užsienio lietuvių sukauptus mokslo ir meno lobius. Juos pažinti trukdo ir abipusio pasitikėjimo stygius.

Ilgas okupacijos laikotarpis paliko labai gilius randus ir tėvynėje gyvenusių žmonių tarpusavio santykiuose. Atkūrus Nepriklausomybę, ne kartą išryškėjo atskirų visuomenės grupių, okupacijos laikais užėmusių skirtingą padėtį, prieštaravimai. Rimtų ūkio ir kultūros atkūrimo uždavinių sprendimą iki šiol tebestabdo tai, kad nesugebama išvengti ne visada pagrįstų tarpusavio kaltinimų ir nepainioti mokslo su politika. X mokslo ir kūrybos simpoziumas yra labai gera proga sutelkti pasaulyje išblaškytas tautos jėgas ir pašalinti kliūtis jų bendram kūrybiniam darbui. Tokio susitelkimo dėka Lietuvos švietimo sistema gautų neįkainojamos vertės pagalbą ir greičiau pasiektų tą kokybinį lygį, kurio iš jos reikalauja šandieninis pasaulis. Jau po keletos metų valstybė įgytų naujų jėgų ūkio ir kultūros plėtotei.

Švietimo sekcijoje pirmasis prabilo Vilniaus pedagoginio universiteto profesorius **Juozas Vaitkevičius**. Tai 7 monografijų ir 4 vadovėlių bei gausybės mokslinių straipsnių autorius.

X Mokslo ir kūrybos simpoziumo iškilmingose pamaldose aukas nešė Lietuvos Švietimo ir mokslo ministras Zigmantas Zinkevičius (kairėje), už jo – prof. Kazimieras Pyragas ir simpoziumo rengėjai – Albertas Kerelis ir Dr. Vytautas Narutis *Z. Degučio nuotr.*

Prof. Juozas Vaitkevičius

Profesoriaus pranešimo tema "Pedagogikos problemos šiandieninėje Lietuvoje". Jis kalbėjo:

"O buvo taip: per visą okupacijos laikotarpį mums buvo uždrausta lietuviškoji praeitis ir jos pedagogika. Net ir anų laikų pedagogai, buvę kairiųjų pažiūrų (J. Vabalas-Gudaitis, J. Laužikas, J. Budzinskis ir kt.), likę Lietuvoje, negalėjo kalbėti apie savo anų laikų darbus, kurie buvo paslėpti specfonduose. [...] J. Laužikas nušalinamas nuo visų pareigų, jam uždraudžiama spausdinti darbus. Bet jo pasėta sėkla pradėjo duoti vaisius. Jo mo-

kiniai reabilitavo ir jį patį (V. Rajeckas). Plito pedagoginiai tyrimai, buvo rašomi pedagogikos darbai: straipsniai, disertacijos, monografijos. Per okupacinį laikotarpį (daugiausia – per paskutiniuosius dešimtmečius) buvo parengtos ir apgintos 326 pedagogikos disertacijos, tarp jų – 23 daktarinės. Lietuva pralenkė Latviją ir Estiją, kartu paėmus, o daktarų skaičiumi susilygino su Ukraina. [...] Lietuvos pedagogika ir mokykla buvo ir liko iki šių dienų informatyvinė, akademiška. Tai Europos, ypač vokiškosios pedagogikos įtaka. Iš visų gintų disertacijų ideologiniais klausimais tebuvo 3.6%. Daugiau vietos radosi nuotrupoms iš pasaulinės pedagogikos, liaudies ir teorinei pedagogikai. Per 7 Nepriklausomybės metus apgintos 62 disertacijos iš pedagogikos, iš jų – 14 habilituoto

daktaro laipsniui.

[...] Disertacijų apginta daug, tačiau nėra nė vienos, nagrinėjančios metodologinius klausimus. Čia – silpniausia Lietuvos pedagogikos vieta. Okupacijos metais tai sąlygojo nenoras liaupsinti vienintelę "teisingą" marksistinę filosofiją. Dabar, atsigręžę į Vakarus, čia radome gausybę "filosofinių šukių". A. Šliogeris rašo: "Akivaizdus faktas – dabarties Vakarų filosofinis susmulkėjimas. Niekas nebedrįsta kurti visa apimančių filosofinių sistemų, niekas nesiryžta tam didingam diletantizmui, iš kurio išaugo visi klasikinės filosofijos statiniai. Visi stengiasi bet kuria kaina tapti profesionalais..." Tuo pačiu ir Vakarų pedagogikoje matome begales srovių, viena kitą papildančių ar net neigiančių.

(Tęsinys – 3 numeryje)

Mokslo ir kūrybos simpoziumo Švietimo sekcijos dalyviai. Pirmoje eilėje – antras iš dešinės – prof. R. Grigas, trečias – prof. V. Rajeckas ir kt. *Ramunės Kubiliūtės nuotr.*

Didžiai Gerbiamiems
Valdui ADAMKUI
ir p. **Almai ADAMKUVIENEI**
LR Seimo Pirmininko Pavaduotojui
Gerb. **Romualdui OZOLUI**
LR Seimo Centro Sąjungos frakcijai
V. Adamkaus rinkimų štabo vadovams –
Gerb. **Vidmantui STANIULIUI**
ir **Raimundui MIEŽELIUI**
SVEIKINU, SVEIKINU, SVEIKINU!
Gerbiamas **VALDAI ADAMKAU!**
1993 metais Jūs kovojote
už Vilties Prezidentą.
Šiandien Jūs tapote
VILTIES IR SANTARVĖS Prezidentu!
Jei Lietuvoje žmonės atgaus **VILTĮ**,
viskas bus gerai.

Dr. Jonas Jasaitis

1998 m. sausio 4 d.

VYSTYKLAI

Vladas Vijeikis

Paskutiniu laiku labai dažnai skamba telefonas. Pakeli tą dalį, kuri, pagal direktyvas, pridedama prie ausies. Išgirsti labai malonų balsą, kuris klausia, kaip aš laikaisi: "How are you". Kreipiasi vardu. Iš kur jie žino?

Nereikia per daug nustebti. Šiais technikos stebuklų laikais anie žino apie tave daugiau, negu tu pats. Taigi praneša, kad aš – labai laimingas, nes esu išrinktas iš milijonų dalyvauti papigintame pardavime – "Sale". Jeigu pirksiu du tuzinus, tai vieną gausiu nemokamai. Po netrumpo išangos paaiškėja, kad man siūlomi vienkartiniai (išmetamieji) vystyklai.

– Kiek turite vaikų?
– Du.
– Tai jums tikrai reikia vystyklų. Turite gerą progą apsirūpinti.

– Bet mano duktė už poros mėnesių taps bobute.

– Tai dar reikalingiau. Kiekvienas save gerbiantis šeimos vyras ar senelis, ar prosenelis turi dovanoti ką nors naudingo. Štai puiki dovana jūsų pravaikiaičiui.

– Man nereikia.
– Kiek jums metų?
– Aštuoniasdešimt devyni.

– Labai aišku, kad jums tikrai reikės, o gal jau dabar reikia. Mes turime specialius didesnius vystyklius, kurie padengti plastika. Labai pato-

gūs ir nepraleidžia nieko, ko nereikia praleisti.

– Prašau manęs netrukdyti. Jeigu dar taip įkyriai mane trukdysite, aš pašauksiu policiją.

– Be reikalo. Mūsų gamykla jau kreipėsi į mūsų senatorių. Neužilgo bus kongrese iškeltas vienkartinis vystyklų reikalingumas. Taip, kaip dūmų aliarmas. Taip, kaip apdrauda automobiliui. Taip, kaip leidimas vairuoti. Taigi apsigalvokite. O be to, jūs dalyvausite loterijoje, kurioje galite laimėti milijoną dolerių! Net ir per telefoną jaučiu, kad jums labai sekasi loterijose. Jums pasiūsiu tokią numerį, kuris garantuoja laimėjimą. Koks jūsų "credit card" numeris?

Tas milijonas dolerių pastumia mane į išmetamų vystyklų pusę. Dabar laukiu kelių tuzinų tų ypatingų produktų. Gal pravers provaikiaičiams? O svarbiausia: dailaus to milijono.

Kas dvi savaitės į mano namus pristatomos didžiulės dėžės išmetamųjų vystyklų. Pripildžiau paloves, visus kampus iki langų ir aukščiau. Garažas – pilnas. Savo automobiliui išnuomavau vietą pas kaimyną. Nebetelpa ir garaže. Kaimynas griežtai atsisakė priimti pas save. Kreipiausi į uošvę. Bet ji kratosi, kaip užkrečiamos ligos. Priedo, dar pasakė dukteriai: "Ar aš tau nesakiau, kad jo prote keli staigteliai nusisukę".

Tą istoriją man papasakojo draugas, kurį aplankius sunkiai buvo galima pralįsti pro duris. Visur užkrauta dėžėmis. O vis dėlto jo veide išskaičiau viltį ir lūkesčius. "Laukiu milijono. Dar vienas siuntinys ir jį lydės milijonas. Ką tu tada pasakysi?" Nieko nesakiau.

– Ne.

– Ar tau gaila taip gausiai išsikvotų pinigų?

– Ne.

– Ar verki kartu su rūsais, kad negrįš rusinimo laikai?

– Žinoma, kad ne.

– Ir tu save laikai gailingam žmogum?

– Florijonai, per tą priešrinkiminį laiką iš kandidatų išmokai demagogijos. Pateiki suktus klausimus ir iš sąžiningo žmogaus lauki suktų atsakymų.

– Nustok mane pravardžiuoti. Dabar svarbesni reikalai man rūpi. Kaip atšvęsti

laimėjimą? Kaip paveikti Lietuvos balsuotojus, kad jie balsuotų taip, kaip reikia? Dabar šį tą laimėjo. Reikia daugiau. Bet žinai, koks didžiausias laimėjimas?

– Paporink.

– Lietuva neskelbs Amerikai karo. Dar nė vienas buvęs Amerikos pilietis tokio žygio nepadarė. Taigi galime būti ramūs ir Lietuvoje, ir čia. O norėtum išgirsti mano nuomonę, kodėl Paulauskas pralaimėjo? Yra sakoma, kad su melu gali pereiti pasaulį, bet sugrįžti negalėsi. Taip ir įvyko. Paulauskas su kagė-

bisto tėvelio pagalba narsiai žygiavo pirmyn. Jo karjeros niekas negalėjo pralengti. Bet sugrįžti nepavyko. Paulauskas pralaimėjo todėl, kad lietuviai myli savo kalbą. Kai jis paskelbė, kad grąžins rusų kalbą į įstaigas, to jau buvo per daug. Lietuviai atsiminė rusinimo laikus.

– Florijonai, gal jis melavo? Rinkimų kampanijose visko prikalbama.

– Taip čia ir buvo. Paulauskas tiek prisisiurbė melo, kad nebežino niekas, kada jis tiesą sako, kada meluoja. Buvo labai geras sovietinis stu-

dentas. Tai kaip manai, kas laimėjo?

– Florijonai, visas pasaulis žino, kas laimėjo. Naujasis prezidentas Valdas Adamkus.

– Ne to klausiau. Kas laimėjo rinkimus? Aš tau pasakysiu. Rinkimus laimėjo lietuvių kalba. Kai Paulauskas pastūmė lietuvių kalbą į pašalį, prisiminė žodžiai: "anei druko, anei rašto mums turėt neduoda. Tegul bus Lietuva ir tamsi, ir juoda". Ir lietuviai susiprato: balsavo už lietuvių kalbą. Štai kas laimėjo.

Sutikau.

1997-ųjų metų konkurso laimėtojai

MYKOLA

K. Skirgaila

(Tęsinys. Pradžia – 50 nr.)

– Nesusidėk su dykaduoniais. Jie nežino, iš ko duona valgoma, o tik žiūri į svetimą kišenę.

– Ar nujauti, senoli, ko mes atvažiuojame?

– Nesakyk. Geriau paklauskim, kaip ošia miškas. Čia kiekvienas medelis mano sodintas, prižiūrėtas, išsaugotas. Su kolūkio viršininkais, su partiniais riejausi, kol įrodžiau, kad "miškas – visos liaudies turtas". Užtat dabar jis stovi kaip mūras. Žiūrėk, kokios aukštos eglės, kokie liekni beržai! O kokie uosiai ir ažuolai! Kaip senovėje! Atėinu čia dažnai. Čia – visas mano gyvenimas. O jūs norite...

– Tik ne aš, senoli. Bet ką aš vienas galiu prieš visus?

– Nesakyk! Paklausk "senienos". Kai aš mirsiu, ateis čia kas nors. Žinoma, ateis. Jei protingas, susikurs gyvenimą. Ne iš karto, pamažu. Retins mišką (o reikia retinti su protu ir sąžine!), šiek tiek parduos, šiek tiek supjaus statyboms, pasistatys gražią sodybą ant ežero kranto, išpuoš sodais, gyvens laimingai. Kodėl tu negali būti tas laimingasis? Aš tau užrašyčiau ir žemę, ir mišką.

– Ačiū, senoli! Aš nematau būti baltarankiu, bet neturiu kapitalo nė pradžia, o be jo visos svajonės gali žlugti.

– Kapitalas pradžia – tavo rankos ir galva. Niekada nesiskolink iš banko, neimk iš "geradarių". Dabar priviso tiek sukčių, kad ne tik svajonės sužlugdo, bet ir patį žmogų suėda.

– Aš pagalvosiu. Man dar dveji meteliai iki mokslo baigimo. Pasitarsiu su tėvais, nors jų užmačios...

– Niekai jų užmačios prieš tavo norą ir mano valią. Aš dar nemirštu. Palauksiu tuos dvejus metelius.

Priešpriešais pasirodė "poilsiautojai". Jie apžiūrinėjo medžius, apglėbdami rankomis, matavo kamienus, derėjos. Kalba ėjo apie dešimtis, gal ir šimtus tūkstančių. Tiek tenugirdo Mykola.

Grįžę namo, vėl sėdo už stalo. Ponas Jonkus atkimšo konjako butelį, ponis Jonkienė nuklojo stalą dešra ir visokiais skanėstais. Šį kartą pasodino senolį garbingoje vietoje. Vaisinosi, plepėjo. Rimtesnę kalbą pradėjo marti Regina:

– Mielas senoli! Ką tu čia vienas beveiksi šitame urve? Važiuojam pas mus į miestą: mes tau ištaisysim atskirą kambarėlį. Ir duonos, ir pyrago bus sočiai.

– O darbo duosi? Be darbo aš negaliu.

– Kam tau bedirbti? Ar neprivargai per visą gyvenimą? Po miestą, po parkus pavaikštinėsi, draugų susirasi, paplepėsi, jaunas dienas prisiminsit, namuose televizorių pasiūrėsi. O kokių dabar yra gražių importinių filmų!

– Televizorius – va, stovi. Ko aš ten nemačiau? Mušasi, žudosi, paleistuvauja... Manęs "importas" nebepaveiks, o kuo išaugs jūsų vaikai?

– Vaikai turi matyti gyvenimą tokį, koks jis yra, turi grūdintis.

– Nesakyk! Iš kur priviso tiek chuliganų, vagių? Išmoko, dykaduoniaudami prie televizoriaus! Užsigrūdino, mat! Cha!

– Galėsi žiūrėti, kas patiks. Nueisi į teatrą, koncertus. Juk tu mėgsti dainas?

– Ar dabar koncerte išgirsi gerą dainą? Tik "bala-baikos" – bjauru klausytis. Šoka, vaiposi kaip laukiniai – bjauru žiūrėti.

– Seniena, – pašnibždėjo marti ponui Jonkui ir jau garsiai įtikinėjo senolį: – Miestas – ne kaimas. Kiek gražių daugiaaukščių, asfaltuotos gatvės, žiba, mirga magazinų

vitrinų, o jau viduje: žiūrėsi – neatsižiūrėsi. Kam tau senatvėje braidyti po purvą, matyti nušiučius medelius, gyventi griūvančiame tvarte?

– Paklausk ir manęs, marte! Ar matei vasarą tekančią saulę? Rausvas medžių viršūnės, pievoje žibančią rasą, mirgančias ežero bangeles? Ar girdėjai, kaip tada sučiulba lakštingalos, užgroja kurtiniai? Žiūrėsi – neatsižiūrėsi, klausysi – neatsiklausyti! Perniek tavo magazinai ir koncertai.

– Matau, senoli, kad iš kaimo balos tavęs nebeištrauksim. Gyvenk, kaip išmanai, o mes padėsime: išdekoruosim kambarius, užtiesim modernias užuolaidas, atiduosim savo poliruotus baldus (mes jau pirkom importinius), atvešim visko, ko panorėsi.

– Nereikia man poliruotų. Ant jų nei duonos nepapjaustysi, nei pameistravosi. Neužkalbėk dantų, marte! O sakyk tiesiai, ko norite?

– Pasakysiu: parduokim šiek tiek miško. Štai ponas Jonkus, garsus verslininkas, mūsų šeimos draugas, gerai užmokės.

– Taip ir maniau. Miškas – Lietuvos turtas, o išplukdyti į užsienį. Nemyli savo gimtosios žemės. Gausit grašius, o vertelgos susikraus milijonus. Manot, kad aš senas ir nieko neišmanau?

– Ką tu kalbi, senoli? Parduosim už tikrą kainą, gausim ne grašius, o tūkstančius, dešimtis tūkstančių. Dabar, kas nekvailas, milijonus žarsto, o mes...

– O kam jums milijonai?

– Kam, kam... Juk tu myli savo vaikaičius? Jei pats baltos dienos nematei, tegu nors jie prasimuša: kurortuose pabūna, po užsienius pavažinėja.

– Ir ko ten trankytis? Per televizorių visą pasaulį rodo – tegu žiūri.

KAS LAIMĖJO?

Mano draugas Florijonas sutiko mane su plačia šypseną. Tikėjausi išgirsti kokią juokingą istoriją. Šiais laikais maža progų pasijuokti. Bet jis ėmė berti man rimtus klausimus.

– Ar tu gailėstingai žmogus?

– Manau, kad taip.

– Ar tau gaila nelaimingų?

– Žinoma. Kas per klausimas?

– Ar tau gaila pralaimėjusio Paulausko?

– Ne.

– Ar tau gaila nusiminusių mafijozų?

KORPORACIJOS SUKAKTIS

(Atkelta iš 7 psl.)

teisės ir ekonomikos bei humanitarinius mokslus. Tautinės minties idėja ir šūkis "Pro Patria" turėjo pasisėkimą studijuojančio jaunimo tarpe.

Pirmojo veiklos dešimtmecio pabaigoje korporacija turėjo 80 juniorų ir 170 senjorų. Filijos tuo metu jau buvo atsiskyrusios į "Filiae Lithuania" korporaciją, bet su tais pačiais tikslais ir siekiais, kaip ir Neo-Lithuania. Jau buvo įsisteigusi ir filisterių sąjunga.

"Neo-Lithuania" pavyzdžiu įsisteigė korporacijos ir kitose Lietuvos aukštosiose mokyklose. 1939 m. gruodžio 10 d. Kaune, korporacijos rūmuose įvyko pirmasis tautinių korporacijų valdybų suvažiavimas, kuriame dalyvavo: Korp! Filiae Lithuania, Korp! Jaunoji Lietuva, Korp! Lietuva, Korp! Herkus Monte, Vilniaus Univ. Visuomenininkų sekcija ir Korp! Neo-Lithuania. Suvažiavimas apsvaistė glaudesnio korporacijų bendravimo galimybes. 1940 m. vasario 16 d. Vilniuje jos pasirašė Draugiškumo ir broliškumo aktą.

Korporacijoje vyravusi savanorių – kūrėjų dvasia, garbės narių pavyzdžiai, užsibrėžtas tautinės minties kelias, pasirašytas draugiškumo ir broliškumo aktas tapo didžiuoju įsipareigojimu ir atrama, užėjus sutemų ir pavergimo dienoms. Tai buvo kartu ir įsipareigojimas nepasimesti, o stoti rezistencinėn kovon.

Pirmasis bolševikmetis iš korporacijos pareikalavo nepaprastai daug aukų. Netekome rūmų (net ir šiandien dar jų mums neatiduoda). Netekome bibliotekos ir rūmuose turėto turto. Bet tai – tik medžiaginiai nuostoliai, kuriuos galima atstatyti. Patyrėme daug kančios ir paniekinimo, netekome daug gyvybių. Visa tai – neatstatoma.

Pirmoji gyvybės auka buvo dipl. inž. Ignas Zubkus, Radviliškio geležinkelio ruožo viršininkas. Jis suimtas išsiveržė iš kagebistų rankų, bet pateko tuo metu po einančiu traukiniu. Antroji auka –

Edvardas Zabarauskas, atrodė, yra dingęs, bandydamas pereiti sieną į Vokietiją, greičiausia, sargybinių nušautas. Trečioji auka – Zigmas Stabinskas, nukankintas Raseinių kalėjime, subadytas peiliu. Ketvirtoji auka – Kazys Juozaponis – savanoris kūrėjas, Klaipėdos sukilimo dalyvis, kagebistų nušautas jam vaduojant išvežamuosius Vilniaus geležinkelio stotyje.

1940 m. liepos 7 d. bolševikams parsidavusio A. Sniečkaus instrukcijos aukomis tapo 38 korporantai, suminti ir iškentėję tardymus, "nuteisti" ir išvežti į Sibiro lagerius. Pirmųjų trėmimų metu 43 korporantai, kai kurie su šeimomis ir vaikais, tomis siaubingomis birželio 14-15 dienomis gyvuliniuose vagonuose taip pat išvežti į Sibirą. Tik dalis jų grįžo po ilgų metų į Lietuvą, kuri, deja, buvo jiems piktesnė už pamotę.

1941 m. birželio 22 d. prasidėjęs Vokietijos ir Sovietų Sąjungos karas buvo tas lauktasis momentas sukilimui prieš žiaurų pavergėją. Mūsų korporantai buvo aktyvūs to sukilimo dalyviai, o neretai – sukilėlių telkinių vadai.

Inž. Alfonsas Rimas, tik ką išėjęs iš kalėjimo, su savo kovotojų būriu gynė "Maisto" fabriką ir Fredą, neleidamas rusų daliniams ties Freda keltis per Nemuną į Šančius. Ginant fabriką žuvo Rimo draugas – mūsų korporantas Andrius Radvila. Teisininkas Antanas Blekaitis, vadovaudamas sukilėlių būriui, žuvo kovoje su bolševikais Birštone. Technikos fakulteto studentas Marijonas Staškevičius žuvo Kaune, Aleksote, trukdydamas rusų daliniams susprogdinti Aleksoto tiltą per Nemuną. Medicinos fakulteto studentas Kazys Žemaitis žuvo kovoje su bolševikais savo tėviškėje, Utenos apskrityje. Gen. št. plk. lt. Matas Naujokas vadovavo sukilėlių būriui Šančiuose, trukdydamas rusų kariuomenės daliniams keltis per Nemuną į Šančius. Teisininkas Alfonsas Simonaitis vadovavo dideliui sukilėlių telki-

niui šiaurinėje Lietuvoje, Šiaulių apylinkėse. Keli korporantai dalyvavo, gindami Kaune Pašto rūmus ir Telefono-telegrafo centrą.

Didelis buvo sukilėlių pasiryžimas kovoti ir laimėti. Visi lietuviai talkino sukilėliams. Tiesa, tautinės minties kovotojams, o jų buvo tikrai daug, nemaloniai nudiegti širdyje, per radiją išgirdus apie Laikinosios Vyriausybės sudėtį: joje nebuvo nė vieno tautinės minties nario. Žinoma, visi suprato, kad tai – politinis kerštas už prezidento A. Smetonos laikus. Bet nė vienas iš mūsų ginklo nepadėjo. Suvedinėti politines sąskaitas, sukilimui vykstant, nederėjo. Juk ir tarp Aktyvistų fronto steigėjų Berlyne iš 28 jo narių buvo 8 neolituanai ir 6 tautinės minties vyrai – taigi pusė steigėjų.

Bet rudasis okupantas nė iš tolo nenorėjo girdėti apie nepriklausomybę ir laisvę. Dar 1941 metų vasarą tuo metu tik pradėjusioje veikti Nacionalistų partijoje susidarė branduolys, kuris, nors dar ir nesusijęs priesaikos ryšiais, išleido du pirmuosius pagrindinio atsišaukimo: pirmąjį į tuo metu vokiečių paskirtus tarėjus, o antrą – į Lietuvos jaunimą. Tą branduolį sudarė penki mūsų korporantai: Klemensas Brunius, Zenonas Blynas, Jonas Gaižutis, Antanas Puscis ir Jonas Jurkūnas. 1941 metų rudenį pradėjo savo veiklą pagrindinė Lietuvos laisvės kovotojų sąjunga, į kurios eiles įsijungė apie 50 mūsų korporantų. Kiek vėliau susidarė slaptas tautininkų branduolys, kuriame dalyvavo per 10 mūsų korporantų.

Antivokiškos rezistencijos taktika buvo pasyvus priešinimasis vokiečių okupantams. Reikėjo taupyti jėgas kovai su Lietuvos priešu Nr.1 – bolševizmu. Vokiškosios okupacijos metu pagrindinis pagrindinio ginklas buvo slaptoji spauda. Ji informuodavo tautą mobilizaciją, pyliavą, darbo prievolės ir visais kitais klausimais.

(Pabaiga – kitame numeryje)

13) sunkioji atletika, 14) žirginis sportas.

Olimpiadoje dalyvauti gali tik pajėgiausi sportininkai ir komandos, įvykdę Lietuvos sporto federacijų nustatytas normas ir laikydamiesi priimtų kvotų. Iš užsienio komandinėse varžybose gali dalyvauti tik pajėgias rinktinės pajėgiančios sudaryti šalis. Kiek žinoma, jau numato dalyvauti JAV-jų ir Kanados lietuvių vyrų krepšinio rinktinės.

PLS žaidynėse numatomos šios sporto šakos: 1) badmingtonas, 2) biliardas Pool-8, 3) būriavimas, 4) kėgliavimas, 5) dviračių sportas (kalnų ir BMX), 6) keliautojų sportas, 7) krepšinis: a) vyrų ir moterų (be LKL profesionalų komandų), b) jaunių ir mergaičių (gim. 1980 m. ir jaunesnių), c) veteranų, vyrų ir moterų (35 m. ir vyresnių), d) 3x3 vyrų ir moterų, pagal amžiaus grupes – 15 m. ir jaunesnių, 16-18 m., 19-29 m., 30-39 m., 40-49 m., 50 m. ir vyresnių. 8) kalnų slidinėjimas (jau įvyko 1997 m. Australijoje); 9) orientavimosi sportas; 10) plaukimas (ilgesnė distancija, atvirame vandens telkinyje); 11) regbis; 12) sportiniai šokiai; 13) sportinė žūklė; 14) stalo tenisas; 15) šachmatai (9 ratai šveicarų sistema); 16) šaudymas (stendinis ir kulkinis); 17) tenisas; 18) tinklinis: a) vyrų ir moterų (komandoje – 6 žaidėjai), b) paplūdimio tinklinis – vyrams ir

moterims (komandoje 2 žaidėjai).

Žaidynėse negali dalyvauti aukštesnio meistriškumo sportininkai bei II LT olimpiados dalyviai. Užsienio kraštų dalyvių skaičius neribojamas ir atrankinių varžybų principas jiems netaikomas. Lietuvos sportininkus į žaidynes atranka sporto šakų federacijos. Šiaurės Amerikos lietuvių sportininkų išvyka į Lietuvą vykdoma atskirai Kanadai ir atskirai JAV. Išankstinė JAV ir Kanados dalyvių registracija, tiek II olimpiadai, tiek ir VI žaidynėms privalo būti atlikta iki 1998 m. vasario 1 d.:

Kanadiečiai registruojasi pas ŠALFASS-gos Kanados sporto apygardos vadovą Rimą Kuliavą, 297 Kennedy Ave., Toronto, Ont. M6P 3C4, Canada. Tel. 416-766-2996; Faksas 416-766-5537, **JAV amerikiečiai** – pas ŠAL-FASS-gos C. V-bos gen. sekr. Algirdą Bielskų, 3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117-2122. Tel. 216-486-0889; Fax: 216-481-6064.

Išsamias žinias bei nurodymus gavo visi ŠALFASS-gos klubai. Klubams nepriklausantieji asmenys bei grupės gali kreiptis į bet kurią sporto klubą arba tiesiai į R. Kuliavą ar A. Bielskų. Po registracijos bus nustatyta galutinė programa bei tolimesnė įvykių eiga.

ŠALFASS-gos CENTRO
VALDYBA

A. † A.

DR. LEONUI KRIAUČELIŲNUI

mirus, reiškiame nuoširdžią užuojautą jo žmonai, mielai IRENAI, dukroms VIDAI ir JOLITAI bei jų šeimoms ir kartu liūdime.

Kęstutis ir Izolda Černiai
Saulius ir Aušra

A. † A.

Aktoriui VITALIUI ŽUKAUSKUI

mirus, jo žmonai Dr. MARIJAI ir sūnui ANTANUI reiškiame nuoširdžią užuojautą

Eglė ir Bronius Arai
Janina ir Vytautas Čekanauskai
Stasė ir Vytautas Fledžinskai
Birutė ir Aleksas Grinciai
Danguolė ir Jonas Navickai
Alfonsa Pažiūrienė
Dalilė ir Antanas Polikajčiai
Gražina ir Juozas Raibiai
Laima ir Ričardas Ringiai
Aldona ir Povilas Švarcai
Inga ir Alfa Tumai

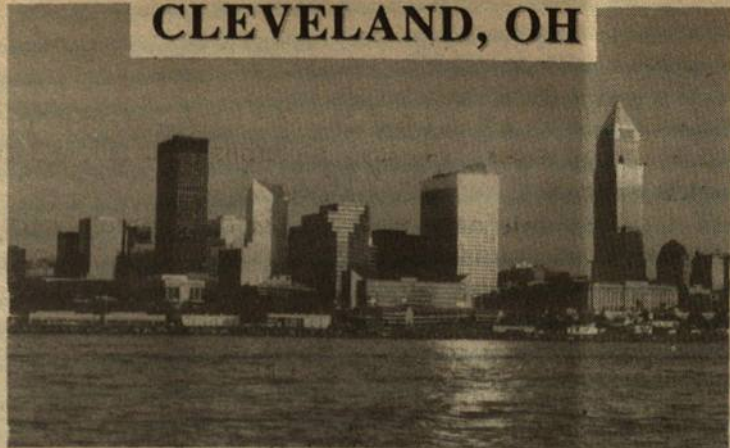
TAUTINĖ OLIMPIADA IR PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

Pagal iš Lietuvos gautas vėliausias žinias, II Lietuvos tautinė olimpiada įvyks 1998 m. birželio 23-26 d.d., o VI Pasaulio lietuvių sporto žaidynės – 1998 m. birželio 27-30 d.d.

Olimpiadoje bus šios

sporto šakos: 1) baidarių ir kanojų irklavimas (vyrams ir moterims), 2) boksas, 3) būriavimas (olimpinės klasės) vyrams ir moterims, 4) dziudo – vyrams ir moterims, 5) dviračių (treko) sportas – vyrams ir moterims, 6) futbolas

– vyrams, 7) graikų-romėnų imtynės, 8) irklavimas – vyrams ir moterims, 9) krepšinis – vyrams ir moterims, 10) lengvoji atletika – vyrams ir moterims, 11) plaukimas – vyrams ir moterims, 12) rankinis – vyrams ir moterims,

RENGINIŲ KALENDORIUS

- SAUSIO 17 d. – loterija, skirta Lietuvių namų remontui. Pradžią – 6:30 vakaro. Pietūs, muzika, šokiai, nemokamas baras.
- SAUSIO 18 d. 11:45 v.r. – susitikimas su LR Užsienio reikalų ministru A. Saudargu.
- VASARIO 14-15 dienomis – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 80-mečio sukakties minėjimas.
- VASARIO 28 d., "Žaibo diena-1998" – Metinis LSK "Žaibo" renginys Lietuvių namuose.

LOTERIJA – BALIUS

LIETUVIŲ NAMŲ PAGERINIMUI

SAUSIO 17 d., šeštadienį, – kokteiliai 6:30 PM

VAKARIENĖ 7:30

ŠOKIAI, NEMOKAMI GĖRIMAI, LOTERIJA

\$35 auka (su vakariene ir loterijos bilietu)

Vietas prašome užsisakyti iki trečiadienio vakaro.

Telefonas – 531-2131

Rengia Lietuvių Namų klubo komitetas

Maloniai kviečiame visus dalyvauti

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

866 E. 200 th St.

Sat.: 8 am to 4 pm

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES

available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jankia atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRO VIEŠNAGĖ

Sausio 17-18 dienomis Klyvlende (Cleveland, OH) lankysis Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas. Jis yra buvęs Sąjūdžio Politinės komisijos pirmininku, Aukščiausiosios Tarybos (Atkuriamojo Seimo) nariu, aktyviai dalyvavo derybų su Rusija delegacijos veikloje.

Per šį trumpą apsilankymą Klyvlende jis susipažins su pagrindinėmis institucijomis, susitiks su valdžios pareigūnais. Sausio 18 d., sek-

madienį, Dievo Motinos parapijos salėje 11:45 val. Algirdas Saudargas skaitys pranešimą. Kviečiame visus Klyvlendo ir jo apylinkių lietuvius gausiai dalyvauti susitikime su aukštu svečiu iš Lietuvos.

Viešnagės koordinatoriai – LR Garbės Generalinis konsulas Klyvlende ir Lietuvių bendruomenės apylinkės valdyba.

*Lietuvos Garbės Konsulė
Ingrida Bublys*

MŪSŲ SVEČIAI

X Mokslo ir kūrybos simpoziumo Švietimo sekcijos dalyvis kun. Gintaras Vitkus (kairėje) lankėsi Dievo Motinos parapijoje ir papasakojo apie religinį auklėjimą Lietuvoje. Greta – klebonas G.Kijauskas *V. Bacevičiaus nuotr.*

Dievo Motinos parapijoje (Cleveland, OH) susitiko du ištikimi spaudos talkininkai – Vacys Rociūnas (kairėje) ir mūsų apžvalgininkas Juozas Žygas *V. Bacevičiaus nuotr.*

"DIRVAI" AUKOJO:

A. Veličkaitė, Chicago, IL	65
G. Stankūnas, Cos Cob, CT	30
B. Balčiūnas, Baltimore MD	25
Omahos ALT-S-gos skyrius	25
J. Lesčinskis, Dorchester, MA	20
A. Dilba, Philadelphia, PA	20
J. Saulėnas, N. Providence, RI	20
K. Kaspariūnas, Elizabeth, NJ	20
D. Bružaitė, Columbus, OH	20
K. Čėsna, Putnam, CT	15
I. Janssonas, Osterville, MA	15
A. Karaša, Fallston MD	15
K. Laskauskas, Baltimore MD	15
A. Sandargas, Ormond, FL	15
E. Trečiokas, Riviera, B. FL	15
M. Kleinaitis, St. Pete, FL	15
A. Rukšėnas, Wlby, H. OH	15
R. Jacobs, La Grange, IL	15
J. Linkus, Oak Lawn, IL	15
F. Peleckas, Chicago, IL	15
J. Simonis, Santa Barb., CA	15
P. Ambraziejus, Falm., MA	15
J. Kazlauskas, Waterbury, CT	15
P. Budininkas, St. Pete, B. FL	15
A. Kižys, Euclid, OH	15
P. Matas, Mentor, OH	15
V. Rugienius, Livonia, MI	15
S. Briedis, Burr Ridge, IL	15
S. Vaitys, Highland P. IL	15
J. Špakevičius, Westwd, MA	10
M. Juodaitis, Norwalk CT	10
J. Strazdas, Jupiter, FL	10
N. Puškorius, Gulfport, FL	10
J. Kalvaitis, Cleveland, OH	10
D. Užas, Maspeth, NY	10
S. Bliudnikas, Rochester, NY	10
V. Matonis, Philadelphia, PA	10
H. Gintalas, Baltimore, MD	10
V. Gelazius, St. Pete, FL	10
E. Brazauskas, Wickliffe, OH	10
K. Bruožis, Cleveland, OH	10
V. Švarcas, Seven Hills, OH	10
A. Gverzdys, Canada	10
A. Venckus, New Buffalo, MI	10
M. Ražutis, Springfield, IL	10
V. Grajauskas, Jefferson, NY	5
L. Raslavičius, Elk Grove, IL	5
S. Bražionis, Oak Lawn, IL	5
A. Prascus, Baltimore, MD	5
I. Manomaitis, Juno, FL	5
V. Palubinskas, Cleveland, OH	5
J. Pilmonas, Hickory H. IL	5
J. Šarkienė, Omaha NE	5
P. Pečiulaitis, Cleveland, OH	5
B. Jasaitis, Chicago, IL	5

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

Prašome pranešti, jeigu jūsų pavardė aukotojų sąraše nepamirėta arba kurie nors duomenys neteisingai nurodyti.

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)

CLEVELAND, OH 44122

Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980

Fax: (216) 831-5028

LIETUVA – 1998

Skrydžiai į Vilnių – geriausiomis kainomis

Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.

Bendradarbiaujame su Lietuvos avialinijomis

Rita Staškutė-Zvirblienė

MATAS & ASSOCIATES

RITA MATAS • Broker • G.R.I. • Licensed Real Estate Appraiser

17938 Neff Road
Cleveland, OH. 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Road
Pepper Pike, Oh. 44124
(216) 473-2530

ADV. VYTAS MATAS teisinis patarėjas

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos Los Angeles skyriaus metinis susirinkimas įvyko lapkričio 30 d. Tautiniuose namuose. Susirinkimą pradėjo pirmininkė Rūta Sakienė, pranešdama liūdną žinią, kad Čikagoje mirė ALTS Centro valdybos pirmininkas Dr. Leonas Kriaučeliūnas. Jo atminimą ji pakvietė pagerbti tylos minute. Susirinkimui pirmininkauti pakviestas Antanas Mažeika, sekretoriauti Janina Rukšėnienė.

Vadovaujantis darbo tvarka, kurią patvirtino susirinkimas, pirmininkė apžvelgė skyriaus praėjusių metų veiklą, primindama, kad per tą laikotarpį netekome trijų narių: Bruno Gedimino, Margaritos Nausėdienės ir Edvardo Šišo. Jų atminimas pami-

nėtas tylos minute.

Praėjusiais veiklos metais skyriaus valdybą sudarė: pirmininkė Rūta Sakienė, vicepirmininkai – Juozas Raibys ir Irena Bužėnienė, sekretorė Gražina Raibienė, išdininkas Ramūnas Bužėnas. Revizijos komisijoje darbovos dr. Povilas Švarcas, Vincas Juodvalkis ir Pranas Dovydaitis.

Prieš Kalėdas skyriaus nariams ir jų artimiesiems suruošti pietūs. Apsilankiusiam Los Angeles, CA "Dirvos" redaktoriui dr. Jonui Jasaičiui buvo sudarytos sąlygos susitikti su vietos tautininkais ir "Dirvos" bendradarbiais.

Liepos 6 d. Tautinių namų salėje paminėta pirmosios lietuviškos knygos 450-mečio sukaktis. Paskaita – Karo-

lio Milkovaičio. Rugsėjo 7 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje įvyko Tautos šventės minėjimas. Apie jos prasmę kalbėjo Lietuvos Generalinis Garbės konsulas Vytautas Čekanauskas. Meninę programą atliko Sigutė Mikutaitė ir Amanda Ragauskaitė.

Per metus įvairiomis progomis buvo siunčiamos sveikinimų, linkėjimų arba užuojautų kortelės: sirgusiam Dr. Leonui Kriaučeliūnui, 90-mečio sukaktį šventusiam poetui Bernardui Brazdžiūniui, 60 m. kunigystės sukaktį šventusiam prel. Jonui Kučingiui, Lietuvos Didžiosios kunigaikštienės Birutės draugijai, mininčiai veiklos 40-metį, Konsului Vytautui Čekanauskui – konsulinės tarnybos dvidešimtmečio proga.

Sveikinimo laišką pirmininkė perskaitė susirinkime, dar kartą žodžiu pasveikino Konsulą ir padėkojo jam už organizacijai rodomą nuoširdų dėmesį. Be to "Vaikų vilties" draugijai praėjusiais metais įteikta 100 dol., Lietuvos tautininkams nusiųsta 600 dol. ir Vasario 16 d. proga paaukota 100 dol. "Draugo" dienraščio vajeaus renginyje skyriui atstovavo Gražina ir Juozas Raibiai. Korporacijos "Neo-Lithuania" atstovui V. Mažeikai pavedus, sudaryta "Dirvos" novelės konkurso komisija: Alė Rūta, Algirdas Gustaitis, Vytautas Šeštokas. Jie labai gerai atliko savo darbą. Pirmininkė padėkojo valdybai ir visiems skyriaus nariams už aktyvų dalyvavimą veikloje.

Revizijos komisija patvirtino išdininko Ramūno Bužėno pranešimą, kad pajamų ir išlaidų apyskaitos sudarytos tvarkingai ir atitinka išdininko nurodytas sumas.

Buvusioji valdyba ir revizijos komisija sutiko pasi- likti ir kitiems metams.

Konsulas V. Čekanauskas kartu su Jonu Petroniu dalyvavo dr. L. Kriaučeliūno laidotuvsė. Be to, susirinkime Konsulas pasakojo apie paskutinius politinius įvykius Lietuvoje. Jis sakė, kad Lietuvai, nors ir atgavusiai nepriklausomybę, bėdų ir rūpesčių netrūksta.

Pirmininkė R. Sakienė pranešė apie tarpšventinius pietus, rengiamus gruodžio 28 d. Susirinkimą baigus, buvo pabendravimas ir vaišės.

Janina Rukšėnienė

VERTA APLANKYTI

Skyrelio vedėjas – G. Juškėnas

• Sausio mėnesį iki 31 d.

– Paroda skirta Levis ir Klark kelionės atradimams – Western Reserve Historical Soc.: Lewis and Clark – People They Met, Places They Saw – 10825 East Blvd. Tel. 216 / 721-5722.

• Sausio 16 d. – Džazo kvarteto koncertas – Jazz on the Circle – Michael Brecker Quartet. Gartner auditorium, Clev. Museum of Art, 11150 East Blvd. Tel. Bilietus užsakyti: 216/231-1111 arba 1-800 / 686-1141.

• Sausio 20 d. – Moterų klubo renginys – Women's City Club of Clev.: Open House, 5:30 val. p.p. The University Club, 3813 Euclid Ave. Tel 216/ 881-1101.

• Sausio 23 d. – Pasi- vaikščiojimas po Metroparkų Zoologijos sodą – Clev. Metroparks Zoo Education Div.: "A Winter Wonderland Walk about" – suaugusiems. Nuo 10 v.r. iki vidurdienio. Reinberger Education Center, 3900 Wildlife Way. Užsisa- kyti tel. 216/661-6500, ext. 291.

• Sausio 24 d. – Čiagi- mių amerikiečių muzika.

Nature Center at Shaker La- kes – 2:00 val. p.p. 2600 South Park Blvd. Tel. 216/ 321-5935.

• Sausio 26 d. – Studijos pensininkams. Baldwin-Wal- lace College in Berea, OH pradės žiemos semestro pa- skaitas. Institute for Learning in Retirement – Programą gauti arba registruotis tel. 440/826-3188.

• Sausio 27 d. Botanikos sodo vandens sodininkystės seminaras – Clev. Botanical Garden – 8:30 v.r. – 4:00 v.p.p. 11030 East Blvd. Tel. 541-7253.

• Sausio 28 d. – Metinis supažindinamasis susirinki- mas – Nat'l Assoc. of Inves- tors Corp.: Annual Forecast Meeting – 7:30 v.v. The University Club, 3813 Euclid Ave. Tel. 216/541-7253.

• Sausio 30 d. – Muzika ir baletas. The Clev. Institute of Music: "Pointe of Depart- ure – Music and Ballet". 8:00 v.v. 11021 East Blvd. Nemokamai. Tel. 216/791- 5000.

• Sausio 30 d. – "Pingvi- nų paradas" – Clev Metro- parks Education Div.: "Pen-

guin Parade" – , 4-5 m. vai- kams be palydovų. 10:00 – 12:00 val. r. ir 1:00-3:00 val.

p.p. Reinberger Education Center, 3900 Wildlife Way. Tel. 216/ 661-6500, ext. 291.

Krepšininkas Žydrūnas Ilgauskas, žaidžiantis "Cavaliers" komandoje (Cleveland, OH), gruodžio 28 d. lankėsi Dievo Motinos parapijoje. Antano Kavaliūno nuotraukoje: sportininkas pasirašo gerbėjams

TAUPA

Lithuanian Credit Union
Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119 481-6677

Paskolos namų remontui nuo 7%
Del smulkesnės informacijos skambinkit TAUPAI

Prieš perkant naują mašiną – pasiteiraukite TAUPOJE
Naujom mašinom – nuo 7.0% Naudotom mašinom – nuo 8.5%

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį

ir ketvirtadienį ----- 9:00v.r. – 4:00p.p.
penktadienį ----- 9:00v.r. – 6:00p.p.
šeštadienį ----- 9:00v.r. – 12:00p.p.
sekmadienį parapijoje ----- 11:00v.r. – 12:00p.p.

Kiekvieną taupomojį sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000

ATLANTA IMPORT EXPORT

"Atlantic Express" skyrius Cleveland'e
Litma Import-Export, Inc.
639 EAST 185 STREET
CLEVELAND OH 44119
tel. (216) 481-0011

Nuo gruodžio 20-os iki sausio 3-os bus uždarytas
– Kalėdų atostogos

Klientams pageigaujant, nuo Naujųjų Metų
viena valanda pasikeis darbo laikas:

Antradieniais – penktadieniais – nuo 10-os ryto
iki 6-os vakaro, šeštadieniais – nuo 10-os ryto
iki 3-os po pietų.

Sekmdieniais ir pirmadieniais skyrius nedirba